

Чузская 14711

**ТОКТОМ
ПОСТАНОВЛЕНИЕ**

2024-жылдын 25-сентябры, № 586

**2024–2027-жылдарга Кыргыз Республикасынын жергиликтүү
коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо
программасын бекитүү жөнүндө**

Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 18-октябрындагы № 350 “Кыргыз Республикасынын административдик-аймактык түзүлүшүн өркүндөтүү жана региондорду өнүктүрүү боюнча андан аркы чаралар жөнүндө” Жарлыгын ишке ашыруунун алкагында жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо системасын киргизүү үчүн шарттарды түзүү максатында, “Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 13, 17-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети токтом кылат:

1. Төмөнкүлөр бекитилсин:

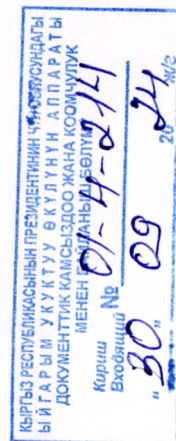
1) 2024–2027-жылдарга Кыргыз Республикасынын жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо программасы (мындан ары – Программа) 1-тиркемеге ылайык;

2) 2024–2027-жылдарга Кыргыз Республикасынын жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо программасын ишке ашыруу боюнча иш-чаралар планы (мындан ары – Иш-чаралар планы) 2-тиркемеге ылайык;

3) Программаны ишке ашырууга мониторинг жүргүзүү жана баалоо индикаторлорунун матрицасы 3-тиркемеге ылайык;

4) Программанын бюджетти 4-тиркемеге ылайык.

2. Министрликтер жана администрациялык ведомстволор, Кыргыз Республикасынын Президентинин облустардагы ыйгарым укуктуу өкүлдөрү, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары (макулдашуу боюнча):

011190*

**ТОКТОМ
ПОСТАНОВЛЕНИЕ**

от 25 сентября 2024 года № 586

**Об утверждении Программы государственного
субсидирования инициатив местного сообщества
Кыргызской Республики на 2024–2027 годы**

В целях создания условий для внедрения системы государственного субсидирования инициатив местного сообщества в рамках реализации Указа Президента Кыргызской Республики «О дальнейших мерах по совершенствованию административно-территориального устройства и развитию регионов Кыргызской Республики» от 18 октября 2022 года № 350, в соответствии со статьями 13, 17 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Кабинете Министров Кыргызской Республики» Кабинет Министров Кыргызской Республики постановляет:

1. Утвердить:

1) Программу государственного субсидирования инициатив местного сообщества Кыргызской Республики на 2024–2027 годы (далее – Программа) согласно приложению 1;

2) План мероприятий по реализации Программы государственного субсидирования инициатив местного сообщества Кыргызской Республики на 2024–2027 годы (далее – План мероприятий) согласно приложению 2;

3) матрицу индикаторов мониторинга и оценки реализации Программы согласно приложению 3;

4) бюджет Программы согласно приложению 4.

2. Министерствам и административным ведомствам, полномочным представителям Президента Кыргызской Республики в областях, органам местного самоуправления (по согласованию):

1) принять меры по реализации Программы и Плана мероприятий в установленные сроки;

010710*

1) Программаны жана Иш-чаралар планын белгиленген мөөнөттөрдө ишке ашыруу боюнча чараларды көрсүн;

2) ар бир жарым жылдыктын жыйынтыгы боюнча отчеттук мезгилден кийинки айдын 15инен кечиктирбестен Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигине Программаны жана Иш-чаралар планын ишке ашыруунун жүрүшү жөнүндө маалымат берсин.

3. Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлиги ар бир жарым жылдыктын жыйынтыгы боюнча отчеттук мезгилден кийинки айдын 25инен кечиктирбестен Программаны жана Иш-чаралар планын жүзөгө ашыруунун жүрүшү жөнүндө маалыматты Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясына берсин.

4. Бул токтомдун аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясынын Президенттин жана Министрлер Кабинетинин чечимдерин аткарууну контролдоо башкармалыгына жүктөлсүн.

5. Бул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып он күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

**Кыргыз Республикасынын
Министрлер Кабинетинин
Төрагасы**

А.У. Жапаров

2) по итогам каждого полугодия, не позднее 15 числа месяца, следующего за отчетным периодом, представлять информацию о ходе реализации Программы и Плана мероприятий в Министерство экономики и коммерции Кыргызской Республики.

3. Министерству экономики и коммерции Кыргызской Республики по итогам каждого полугодия, не позднее 25 числа месяца, следующего за отчетным периодом, представлять информацию о ходе реализации Программы и Плана мероприятий в Администрацию Президента Кыргызской Республики.

4. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на управление контроля исполнения решений Президента и Кабинета Министров Администрации Президента Кыргызской Республики.

5. Настоящее постановление вступает в силу по истечении десяти дней со дня официального опубликования.

**Председатель
Кабинета Министров
Кыргызской Республики**

А.У. Жапаров

**2024–2027-жылдарга Кыргыз Республикасынын
жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин
мамлекеттик субсидиялоо
ПРОГРАММАСЫ**

1-глава. Учурдагы кырдаалга жалпы баа берүү

Кыргыз Республикасынын Президентинин 2018-жылдын 31-октябрындагы № 221 Жарлыгы менен бекитилген 2018–2040-жылдары Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук стратегиясынын (мындан ары – Улуттук стратегия) артыкчылыктуу багыттарынын бири ар бир мүчөсү өз аймагын өнүктүрүүгө квалификациялуу түрдө катышууга жөндөмдүү болгон жоопкерчиликтүү жергиликтүү коомчулукту түзүү болуп саналат. Улуттук стратегияда жергиликтүү коомчулуктун жарандары өз регионун, шаарын, айылын өнүктүрүү максатында өз демилгелерин жүзөгө ашырууга мүмкүнчүлүк берүүчү шарттарды түзүү каралган.

Шаарларда жашаган жергиликтүү коомчулуктун саны 2024-жылдын 1-январына карата 34,86 %, айыл жеринде жашагандар 65,14 % түздү. Кыргыз Республикасынын Президентинин 2023-жылдын 29-декабрындагы № 370 “Кыргыз Республикасынын айыл аймактарынын жана шаарларынын деңгээлинде пилоттук режимде административдик-аймактык реформа жүргүзүү жөнүндө” Жарлыгына ылайык учурда пилоттук режимде жүргүзүлүп жаткан административдик-аймактык реформанын алкагында 452 айыл аймагынан ирилештирилген 235 айыл аймагы түзүлдү, шаарлардын саны 32ден 33кө көбөйдү.

Кыргыз Республикасынын Конституциясы менен жергиликтүү коомчулукка жергиликтүү маанидеги маселелерди өз кызыкчылыгында жана өз жоопкерчилиги алдында чечүүгө багытталган жергиликтүү өз алдынча башкарууну жүзөгө ашыруу укугу жана реалдуу мүмкүнчүлүгү кепилденген. Республикада жергиликтүү коомчулуктун конституциялык укуктарын жүзөгө ашырууга багытталган ченемдик укуктук база иштейт.

Кыргыз Республикасынын “Жергиликтүү мамлекеттик администрация жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жөнүндө” Мыйзамына ылайык жергиликтүү өз алдынча башкаруу жергиликтүү коомчулуктар тарабынан жергиликтүү өз алдынча башкаруунун өкүлчүлүктүү жана аткаруу органдары, ошондой эле жарандардын түздөн-түз катышуусу аркылуу жүзөгө ашырылат.

Кыргыз Республикасынын мамлекеттик саясаты жергиликтүү өз алдынча башкарууну калыптандыруу жана өнүктүрүү үчүн зарыл болгон укуктук, уюштуруучулук, материалдык-финансылык

**ПРОГРАММА
государственного субсидирования инициатив
местного сообщества Кыргызской Республики
на 2024–2027 годы**

Глава 1. Общая оценка текущей ситуации

Формирование ответственного местного сообщества, каждый член которого способен квалифицированно участвовать в развитии своей территории, является одним из приоритетных направлений Национальной стратегии развития на 2018–2040 годы (далее – Национальная стратегия), утвержденной Указом Президента Кыргызской Республики от 31 октября 2018 года № 221. Национальной стратегией предусмотрено создание условий, при которых граждане местного сообщества получают возможность реализовать свои инициативы в целях развития своего региона, города, села.

Численность местного сообщества, проживающего в городах, на 1 января 2024 года составила 34,86%, проживающего в сельских населенных пунктах, составила 65,14%. В соответствии с Указом Президента Кыргызской Республики «О проведении административно-территориальной реформы в пилотном режиме на уровне айылных аймаков и городов Кыргызской Республики» от 29 декабря 2023 года № 370 в рамках проводимой в настоящее время административно-территориальной реформы в пилотном режиме из 452 айылных аймаков образовано 235 укрупненных айылных аймаков, количество городов увеличилось с 32 до 33.

Конституцией Кыргызской Республики местному сообществу гарантировано право и реальная возможность осуществлять местное самоуправление, направленное на решение вопросов местного значения в своих интересах и под свою ответственность. В республике действует нормативная правовая база, направленная на осуществление конституционных прав местного сообщества.

В соответствии с Законом Кыргызской Республики «О местной государственной администрации и органах местного самоуправления» местное самоуправление осуществляется местными сообществами через представительные и исполнительные органы местного самоуправления, а также путем непосредственного участия граждан.

Государственная политика Кыргызской Республики предусматривает создание необходимых правовых, организационных, материально-финансовых условий для становления и развития местного самоуправления и оказание содействия населению в осуществлении права на местное самоуправление. Из

шарттарды түзүүнү жана калкка жергиликтүү өз алдынча башкаруу укугун ишке ашырууга көмөк көрсөтүүнү карайт. Жергиликтүү бюджеттердин тең салмактуулугун камсыз кылуу боюнча чараларды колдоого, ошондой эле жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын өз функцияларын жана ыйгарым укуктарын жүзөгө ашырууда финансылык муктаждыктарын камсыз кылуу максатында республикалык бюджеттен теңдөөчү трансферттер жыл сайын бөлүнөт. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына берилүүчү үлүштүк (дем берүүчү) гранттардын эсебинен жергиликтүү коомчулуктун өкүлдөрүнүн катышуусу менен жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары тарабынан демилгеленген инфраструктуралык долбоорлор каржыланат.

Дүйнөлүк практика жергиликтүү коомчулук тарабынан көрсөтүлгөн аймактарды өнүктүрүү долбоорлорун ишке ашыруунун жогорку натыйжалуулугун көрсөтүүдө. Бул төмөнкү себептер менен шартталган:

1) финансылык ресурстардын чектелүү шарттарында жарандар үчүн кыйла актуалдуу долбоорлорду биринчи кезекте ишке ашыруу мүмкүнчүлүгү. Жергиликтүү коомчулук жарандар үчүн кайсы долбоорлор кыйла артыкчылыктуу экендиги жөнүндө маалыматты жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына жеткирет, ал эми жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары бюджеттик чыгымдардын артыкчылыктары жөнүндө чечимдерди кабыл алууда бул маалыматты эске алат;

2) жарандар жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары аймакты өнүктүрүүнүн кыйла актуалдуу көйгөйлөрүн биргелешип чечишет, бул жарандардын жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына, мамлекеттик бийлик органдарына болгон ишениминин өсүшүнө жана социалдык чыңалууну азайтууга өбөлгө түзөт.

Азыркы учурда Кыргыз Республикасында жергиликтүү коомчулуктарга финансылык жана башка колдоо Кыргыз Республикасынын Президентинин Жарлыгы менен 2003-жылы түзүлгөн Кыргыз Республикасынын Коомчулукту өнүктүрүү жана инвестициялоо агентствосу (мындан ары – Агенттик) тарабынан жүзөгө ашырылат, анын милдеттеринин бири республиканын жергиликтүү коомчулуктарын чыңдоо болуп саналат.

Агенттик тарабынан эл аралык донордук уюмдардын финансылык колдоосу менен айылды суу менен жабдууну жана санитарияны туруктуу өнүктүрүү, республиканын региондорунда жылуулук менен жабдууну жакшыртуу, агрардык секторду жана туризмди, социалдык инфраструктураны өнүктүрүү, жергиликтүү коомчулуктарды колдоо долбоорлору ишке ашырылууда.

республиканского бюджета на поддержку мер по обеспечению сбалансированности местных бюджетов, а также в целях обеспечения финансовых потребностей органов местного самоуправления по осуществлению ими своих функций и полномочий ежегодно выделяются выравнивающие трансферты. За счет предоставляемых органам местного самоуправления долевых (стимулирующих) грантов финансируются инфраструктурные проекты, инициированные органами местного самоуправления с участием представителей местного сообщества.

Мировая практика демонстрирует высокую эффективность реализации проектов развития территорий, выдвинутых местным сообществом. Это обуславливается следующими причинами:

1) возможность первоочередной реализации наиболее актуальных для граждан проектов в условиях ограниченности финансовых ресурсов. Местное сообщество доводит до органов местного самоуправления информацию о том, какие проекты являются для граждан наиболее приоритетными, а органы местного самоуправления учитывают эту информацию при принятии решений о приоритетах бюджетных расходов;

2) совместное решение наиболее актуальных проблем развития территории гражданами и органами местного самоуправления, что способствует росту доверия граждан к органам местного самоуправления, органам государственной власти и снижению социальной напряженности.

В настоящее время в Кыргызской Республике местным сообществам оказывается финансовая и иная поддержка со стороны созданного Указом Президента Кыргызской Республики в 2003 году Агентства развития и инвестирования сообществ Кыргызской Республики (далее – Агентство), одной из задач которого является усиление местных сообществ республики.

Агентством, при финансовой поддержке международных донорских организаций, реализуются проекты устойчивого развития сельского водоснабжения и санитарии, улучшения теплоснабжения в регионах республики, развития аграрного сектора и туризма, социальной инфраструктуры, поддержки местных сообществ.

В своей деятельности Агентство вовлекает членов местных сообществ в процесс управления внешними инвестициями и внутренними ресурсами через инструменты социальной мобилизации.

Для стимулирования активного участия членов местного сообщества, их объединений, иных физических и юридических лиц в решении вопросов местного значения путем финансирования местных инициатив, в 2019 году внутриведомственным приказом государственного органа, осуществляющего обеспечение единой государственной политики в сфере местного самоуправления, было

Агенттик өз ишинде жергиликтүү коомчулуктардын мүчөлөрүн социалдык мобилизациялоо инструменттери аркылуу тышкы инвестицияларды жана ички ресурстарды башкаруу процессине тартат.

Жергиликтүү коомчулуктун мүчөлөрүнүн, алардын бирикмелеринин, башка жеке жана юридикалык жактардын жергиликтүү маанидеги маселелерди чечүүгө жергиликтүү демилгелерди каржылоо жолу менен активдүү катышуусуна түрткү берүү үчүн 2019-жылы жергиликтүү өз алдынча башкаруу чөйрөсүндө бирдиктүү мамлекеттик саясатты камсыз кылуучу мамлекеттик органдын ички ведомстволук буйругу менен жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын жергиликтүү демилгелерди тандоо жана каржылоо тартиби жөнүндө типтүү жобо бекитилген.

Аталган ички ведомстволук документке ылайык жергиликтүү демилгелер деп жергиликтүү маанидеги бир же бир нече маселелерди чечүүгө багытталган, жергиликтүү коомчулуктун мүчөлөрү, алардын бирикмелери, башка жеке жана юридикалык жактар тарабынан демилгеленген долбоор, идея жана башка демилгелер түшүнүлөт. Бул документке ылайык жергиликтүү демилгелерди каржылоо булактары болуп жергиликтүү демилгени каржылоого каралган жергиликтүү бюджеттин каражаттары, эл аралык жана башка уюмдардын каражаттары, жеке жана юридикалык жактардын ыктыярдуу кайрымдуулуктары, ошондой эле Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында тыюу салынбаган башка каражаттар саналат.

Бирок ишке ашырылып жаткан жергиликтүү демилгелердин саны аз, бул жергиликтүү бюджеттердин ресурстарынын тартыштыгына, ошондой эле жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын жана шаарлардын/айыл аймактардын тургундарынын жергиликтүү демилгелердин алкагында көрсөтүлгөн долбоорлорду ишке ашыруу чөйрөсүндө маалымдуулугунун төмөндүгүнө жана потенциалынын жетишсиздигине байланыштуу.

2-глава. Жетишкендиктер жана көйгөйлөр

2026-жылга чейин Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн улуттук программасында жашоо үчүн ыңгайлуулукту жана оңтойлуулукту эске алуу менен калктуу конуштарды өнүктүрүү, шаарлар менен айылдардын ортосундагы жашоо сапатындагы ажырымды азайтуу негизги багыттардын бири болуп саналат. Аталган Улуттук программаны ишке ашыруунун алкагында 2023-жылы Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин чечимдери менен Жалал-Абад жана Кара-Көл шаарларынын социалдык-экономикалык өнүгүүсүн ыкчам камсыз кылуу үчүн республикалык бюджеттен максаттуу трансферттер бөлүнгөн. Бөлүнгөн каражаттардын эсебинен Жалал-Абад жана Кара-Көл шаарларында жергиликтүү коомчулук

утверждено типовое положение о порядке отбора и финансирования органами местного самоуправления местных инициатив.

Согласно указанному внутриведомственному документу под местными инициативами понимается проект, идея и иные инициативы, направленные на решение одного или нескольких вопросов местного значения, иницируемые членами местного сообщества, их объединениями, иными физическими и юридическими лицами. В соответствии с данным документом источниками финансирования местных инициатив являются средства местного бюджета, предусмотренные на финансирование местной инициативы, средства международных и иных организаций, добровольные пожертвования физических и юридических лиц, а также иные средства, не запрещенные законодательством Кыргызской Республики.

Однако количество реализуемых местных инициатив незначительно, что связано как с дефицитом ресурсов местных бюджетов, так и с низкой информированностью и недостаточным потенциалом органов местного самоуправления и жителей городов/айылных аймаков в сфере реализации проектов, выдвинутых в рамках местных инициатив.

Глава 2. Достижения и проблемы

В Национальной программе развития Кыргызской Республики до 2026 года одним из ключевых направлений является развитие населенных пунктов с учетом удобства и комфорта для проживания, снижение разрыва в качестве жизни между городами и селами. В рамках реализации указанной Национальной программы решениями Кабинета Министров Кыргызской Республики в 2023 году из республиканского бюджета выделены целевые трансферты для обеспечения ускоренного социально-экономического развития городов Джалал-Абад и Кара-Кол. За счет выделенных средств в городах Джалал-Абад и Кара-Кол профинансирована реализация предложенных местным сообществом инфраструктурных, социальных проектов и проектов, направленных на восполнение потребности населения в комфортных условиях жизни. На 2024 год предусмотрено выделение целевых трансфертов для городов Токмок, Кара-Балта и Талас.

Из республиканского бюджета в фонды развития регионов ежегодно перечисляются средства для развития местной экономики, поддержки инициатив местного сообщества. По итогам 2022 года 87% средств из бюджета фондов развития регионов были направлены на улучшение социальной и муниципальной инфраструктуры. В регионах республики было построено 32 спортивных объекта, 3 здания здравоохранения (ФАП), отремонтировано

тарабынан сунушталган инфраструктуралык, социалдык долбоорлорду жана калктын ыңгайлуу жашоо шарттарына болгон муктаждыгын канааттандырууга багытталган долбоорлорду ишке ашыруу каржыланды. 2024-жылга Токмок, Кара-Балта жана Талас шаарлары үчүн максаттуу трансферттерди бөлүү каралган.

Республикалык бюджеттен региондорду өнүктүрүү фондоруна жыл сайын жергиликтүү экономиканы өнүктүрүү, жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин колдоо үчүн каражаттар которулат. 2022-жылдын жыйынтыгы боюнча региондорду өнүктүрүү фондорунун бюджетинен 87 % каражат социалдык жана муниципалдык инфраструктураны жакшыртууга багытталган. Республиканын региондорунда 32 спорттук объект, 3 саламаттык сактоо имараты (ФАП) курулган, 72 административдик имарат оңдолгон жана 256 ирригациялык объекттин абалы жакшырган.

Республиканын региондорунда Япониядагы долбоорду ишке ашыруу тажрыйбасына негизделген “Бир айыл – бир продукт” (БАБП) долбоору ийгиликтүү ишке ашырылууда.

Кыргыз Республикасынын Президентинин 2023-жылдын 20-февралындагы № 29 Жарлыгы менен “Бир айыл – бир продукт” долбоору Кыргыз Республикасынын региондорун өнүктүрүүдө Улуттук экономикалык долбоор катары ишке киргизилген. Долбоор жергиликтүү коомчулуктун туруктуу ишине, жумуш орундарын түзүүгө, пайдалуу продукцияны өндүрүүгө жана аны эл аралык рынокторго экспорттоого өзгөчө басым жасоо менен республиканын региондорунда жайылтылат. Долбоорду ишке ашыруу мезгилинде жергиликтүү өндүрүүчүлөр тарабынан жалпы суммасы 238 млн сомго 167 экспорттук келишим түзүлдү, 2017-жылдан 2023-жылга чейинки мезгилде жергиликтүү коомчулук тарабынан 700дөн ашык продукт иштелип чыккан, алар ички рыноктордо жана Япония, Кытай, Корея, Казакстан, Өзбекстан, Сауд Арабиясы, БАЭ, Россия, АКШ, Франция, Германия, Испания жана башка өлкөлөрдүн тышкы рынокторунда ийгиликтүү сатылууда.

Ошол эле учурда жергиликтүү коомчулуктун жашаган аймагын өнүктүрүүгө катышуусун камсыз кылуу жана демилгелерди колдоо боюнча иште көйгөйлөр сакталып калууда. Учурда жергиликтүү коомчулук калктуу конуштарды өнүктүрүү боюнча ишке начар тартылган. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жергиликтүү коомчулуктун кызыкчылыктарында долбоорлорду ишке ашырууга багытталган жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин көрсөтүүгө, илгерилетүүгө жана иштеп чыгууга калкты, ишкерлерди жана башка кызыкдар жактарды кеңири тартуу үчүн зарыл болгон көндүмдөргө жана укуктук базага ээ эмес.

Жергиликтүү бюджеттердин каражаттарынын жетишсиздигине, өз аймагын өнүктүрүүгө жергиликтүү коомчулукту тартуу боюнча

72 административных здания и улучшено состояние 256 ирригационных объектов.

В регионах республики успешно реализуется проект «Одно село – один продукт» (ОСОП), основанный на опыте реализации проекта в Японии.

Указом Президента Кыргызской Республики от 20 февраля 2023 года № 29 проект «Одно село – один продукт» запущен как Национальный экономический проект в сфере развития регионов Кыргызской Республики. Проект распространяется в регионах республики с особым акцентом на устойчивую работу местных сообществ, создание рабочих мест, производство прибыльной продукции и ее экспорт на международные рынки. За период реализации проекта местные производители заключили 167 экспортных контрактов на общую сумму 238 млн. сомов, местными сообществами за период с 2017 года по 2023 год разработано более 700 продуктов, которые успешно продаются как на внутреннем, так и на внешнем рынках таких стран как Япония, Китай, Корея, Казахстан, Узбекистан, Саудовская Аравия, ОАЭ, Россия, США, Франция, Германия, Испания и других.

При этом в деятельности по обеспечению участия местного сообщества в развитии территории проживания и поддержке инициатив сохраняются проблемы. В настоящее время местное сообщество слабо вовлечено в деятельность по развитию населенных пунктов. Органы местного самоуправления не обладают необходимыми навыками и правовой базой для широкого вовлечения населения, предпринимателей и иных заинтересованных лиц в выдвижении, продвижении и проработке инициатив местного сообщества, направленных на реализацию проектов в интересах местного сообщества.

В связи с недостаточностью средств местных бюджетов, недостаточным потенциалом органов местного самоуправления по вовлечению местного сообщества в развитие своей территории, низкой информированностью жителей населенных пунктов по вопросам выдвижения и реализации проектов в рамках местных инициатив, в Программе предусмотрены задачи, выполнение которых позволит привлечь местное сообщество к активному участию в реализации проектов, наиболее актуальных для граждан, проживающих в городах и селах.

Для поддержки инициатив местного сообщества в соответствии с Указом Президента Кыргызской Республики «О дальнейших мерах по совершенствованию административно-территориального устройства и развитию регионов Кыргызской Республики» от 18 октября 2022 года № 350 предусмотрено государственное субсидирование инициатив местного сообщества.

жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын потенциалынын жетишсиздигине, жергиликтүү демилгелердин алкагында долбоорлорду көрсөтүү жана ишке ашыруу маселелери боюнча калктуу конуштардын тургундарынын маалымдуулугунун төмөндүгүнө байланыштуу, Програмада аларды аткаруу шаарларда жана айылдарда жашаган жарандар үчүн кыйла актуалдуу болгон долбоорлорду ишке ашырууга жергиликтүү коомчулукту активдүү катышууга тартууга мүмкүндүк бере турган милдеттер каралган.

Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 18-октябрындагы №350 “Кыргыз Республикасынын административдик-аймактык түзүлүшүн өркүндөтүү жана региондорду өнүктүрүү боюнча андан аркы чаралар жөнүндө” Жарлыгына ылайык жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин колдоо үчүн жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо каралган.

Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо аймактарды көркөндүрүү жана шаарларда/айыл аймактарында жергиликтүү калктын жашоо шарттарын жакшыртуу боюнча жергиликтүү коомчулуктун долбоорлорун ишке ашыруу үчүн республикалык бюджеттен акча каражаттарын берүүнү карайт.

Өнүктүрүүнүн ушул этабында жергиликтүү коомчулуктун демилгелери үчүн мамлекеттик субсидиялардын булагы болуп облустук жана райондук региондорду өнүктүрүү фонддорунун (мындан ары – региондорду өнүктүрүү фонддору) каражаттары саналат. Андан ары аймактарды өнүктүрүүнүн колдонуудагы инструменттерин өркүндөтүүнүн эсебинен мамлекеттик субсидиялоо булактарынын тизмесин кеңейтүү же жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоонун жаңы булактарын түзүү мүмкүнчүлүгүн караштыруу зарыл. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын андан ары жергиликтүү кеңештер тарабынан жактырылган жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин жергиликтүү бюджеттин каражаттарынын эсебинен каржылоону камсыз кылуусу максатка ылайыктуу.

Ушул Программанын алкагында жергиликтүү коомчулуктун демилгеси түшүнүгү тиешелүү шаардын/айылдык аймактын аймагында жашаган тургундардын, жеке ишкерлердин жана юридикалык жактардын шаарда/айылдык аймакта жергиликтүү калктын жашоо шарттарын жакшыртууга багытталган долбоорлорду алып чыгуу, алгачкы талкуулоо, алдын ала тандоо, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына киргизүү боюнча, ошондой эле жергиликтүү коомчулуктун финансылык, материалдык жана башка ресурстарын мобилизациялоо жана региондорду өнүктүрүү фонддорунун каражаттарынын эсебинен каржылоо үчүн жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары менен бирдикте жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин алкагында сунушталган долбоорлорду

Государственное субсидирование инициатив местного сообщества предусматривает предоставление из республиканского бюджета денежных средств для реализации проектов местного сообщества по благоустройству территорий и улучшению условий проживания местного населения в городах/айылных районах.

На данном этапе развития источником государственного субсидирования инициатив местного сообщества станут средства областных и районных фондов развития регионов (далее – фонды развития регионов). В дальнейшем необходимо рассмотреть возможность расширения перечня источников государственного субсидирования за счет совершенствования существующих инструментов развития территорий, либо создания новых источников государственного субсидирования инициатив местного сообщества. Органам местного самоуправления в дальнейшем целесообразно предусматривать финансирование одобренных местными кенешами инициатив местного сообщества за счет средств местного бюджета.

В рамках настоящей Программы понятие инициатива местного сообщества включает в себя деятельность жителей, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, проживающих на территории соответствующего города/айылного района, по выдвижению, первоначальному обсуждению, предварительному отбору, внесению в органы местного самоуправления проектов, направленных на улучшение условий проживания местного населения в городе/айылном районе, а также по мобилизации финансовых, материальных и иных ресурсов местного сообщества и подготовке, совместно с органами местного самоуправления, представления на конкурс по отбору проектов, выдвинутых в рамках инициатив местного сообщества, для финансирования за счет средств фондов развития регионов.

Глава 3. Цель Программы

Программа государственного субсидирования инициатив местного сообщества нацелена на увеличение количества реализованных проектов, выдвинутых местным сообществом и направленных на благоустройство территорий, улучшение условий проживания местного населения в городах/айылных районах.

Увеличение количества реализованных проектов будет достигнуто за счет государственного субсидирования через фонды развития регионов, за счет повышения степени информированности жителей местных сообществ городов/айылных районов и других заинтересованных сторон о возможности реализации инициатив местного сообщества, а также за счет повышения потенциала всех участников реализации инициатив местного сообщества.

даярдоо, долбоорлорду тандоо боюнча конкурска киргизүү боюнча ишин камтыйт.

3-глава. Программанын максаты

Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо программасы жергиликтүү коомчулук тарабынан сунушталган жана аймактарды көрктөндүрүүгө, шаарларда/айыл аймактарында жергиликтүү калктын жашоо шарттарын жакшыртууга багытталган ишке ашырылган долбоорлордун санын көбөйтүүнү көздөйт.

Ишке ашырылган долбоорлордун санын көбөйтүү региондорду өнүктүрүү фонддору аркылуу мамлекеттик субсидиялоонун эсебинен, шаарлардын/айылдык аймактардын жергиликтүү жамааттарынын тургундарынын жана башка кызыкдар тараптардын жергиликтүү жамааттын демилгелерин ишке ашыруу мүмкүнчүлүгү жөнүндө маалымдуулук даражасын жогорулатуунун эсебинен, ошондой эле жергиликтүү жамааттын демилгелерин ишке ашыруунун бардык катышуучуларынын потенциалын жогорулатуунун эсебинен жетишилет.

Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо үчүн жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жергиликтүү коомчулукка долбоорлорду алып чыгууга, талкуу жүргүзүүгө, добуш берүү жолу менен алдын ала тандоого жана жергиликтүү коомчулуктун тандалган долбоорлорун региондорду өнүктүрүү фонддорунун каражаттарынын эсебинен каржылоо жана долбоордук өтүнмөлөрдү конкурстук тандоо үчүн жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын кароосуна берүүгө мүмкүндүк берүүчү шарттарды (тиешелүү ченемдик базаны иштеп чыгууну кошкондо) түзүүсү зарыл.

Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо программасынын максаты жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин алкагында сунушталган долбоорлорду ишке ашыруу үчүн шарттарды түзүү жана бардык тартылган катышуучуларга мындай долбоорлорду ишке ашырууга көмөк көрсөтүү болуп саналат.

4-глава. Программанын артыкчылыктуу багыттары

Программанын артыкчылыктуу багыттары болуп төмөнкүлөр саналат:

1) жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо механизм түзүү, анын ичинде жергиликтүү коомчулуктун долбоорлорун сунуштоо, тандоо жана региондорду өнүктүрүү фонддорунун каражаттарынын эсебинен каржылоо үчүн

Для государственного субсидирования инициатив местного сообщества органам местного самоуправления необходимо создать условия (включая разработку соответствующей нормативной базы), позволяющие местному сообществу выдвигать проекты, проводить обсуждение, предварительный отбор путем голосования и представлять выбранные проекты местного сообщества на рассмотрение в органы местного самоуправления для конкурсного отбора проектных заявок и финансирования за счет средств фондов развития регионов.

Целью Программы государственного субсидирования инициатив местного сообщества является создание условий для реализации проектов, выдвинутых в рамках инициатив местного сообщества, и оказание содействия всем вовлеченным участникам в реализации таких проектов.

Глава 4. Приоритетные направления Программы

Приоритетными направлениями Программы являются:

1) создание механизма государственного субсидирования инициатив местного сообщества, включая оказание органам местного самоуправления содействия в создании правовых и институциональных условий для выдвижения, отбора и представления проектов местного сообщества для участия в конкурсе по отбору проектов для финансирования за счет средств фондов развития регионов;

2) повышение потенциала органов местного самоуправления, сообществ, представителей фондов развития регионов по вопросам реализации инициатив местного сообщества, а также информированности местных сообществ о преимуществах участия в выдвижении, отборе и реализации инициатив местного сообщества;

3) создание условий для обеспечения устойчивой реализации инициатив местного сообщества.

Глава 5. Задачи по приоритетным направлениям

Основные задачи по приоритетным направлениям:

1. Создание механизма государственного субсидирования инициатив местного сообщества, сфокусированного на решении следующих задач:

1) разработка законодательства в сфере государственного субсидирования инициатив местного сообщества;

2) разработка нормативных правовых актов, направленных на создание условий для реализации инициатив местного сообщества.

долбоорлорду тандоо боюнча конкурса катышууга жергиликтүү коомчулуктун долбоорлорун киргизүү үчүн укуктук жана институционалдык шарттарды түзүүдө жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына көмөк көрсөтүү;

2) жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин ишке ашыруу маселелери боюнча жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, коомчулуктун, региондорду өнүктүрүү фонддорунун өкүлдөрүнүн потенциалын, ошондой эле жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин сунуштоого, тандоого жана ишке ашырууга катышуунун артыкчылыктары жөнүндө жергиликтүү коомчулуктун маалымдуулугун жогорулатуу;

3) жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин туруктуу ишке ашырууну камсыз кылуу үчүн шарттарды түзүү.

5-глава. Артыкчылыктуу багыттар боюнча милдеттер

Артыкчылыктуу багыттар боюнча негизги милдеттер:

1. Төмөнкү милдеттерди чечүүгө багытталган жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо механизм түзүү:

1) жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо чөйрөсүндө мыйзамдарды иштеп чыгуу;

2) жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашыруу үчүн шарттарды түзүүгө багытталган ченемдик укуктук актыларды иштеп чыгуу.

2. Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашыруу маселелери боюнча жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, жергиликтүү коомчулуктун өкүлдөрүнүн, региондорду өнүктүрүү фонддорунун потенциалын жогорулатуу, ошондой эле жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин сунуштоого, тандоого жана ишке ашырууга катышуунун артыкчылыктары жөнүндө жергиликтүү коомчулукка маалымдоо төмөнкүлөрдү камтыйт:

1) жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин долбоордук циклин ишке ашыруу чөйрөсүндө жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын потенциалын жогорулатуу;

2) жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин долбоордук циклин ишке ашыруу чөйрөсүндө демилгелүү топтордун мүчөлөрүнүн потенциалын жогорулатуу;

3) региондорду өнүктүрүү фонддорунун байкоочу кеңештеринин мүчөлөрүнүн жана аткаруучу органдарынын өкүлдөрүнүн потенциалын жогорулатуу;

4) жергиликтүү коомчулуктун демилгелери жөнүндө бардык кызыкдар тараптарды маалымдоого багытталган маалыматтык кампанияны өткөрүү;

2. Повышение потенциала органов местного самоуправления, представителей местных сообществ, фондов развития регионов по вопросам реализации инициатив местного сообщества, а также информирование местных сообществ о преимуществах участия в выдвижении, отборе и реализации инициатив местного сообщества предусматривает:

1) повышение потенциала органов местного самоуправления в сфере реализации проектного цикла инициатив местного сообщества;

2) повышение потенциала членов инициативных групп в сфере реализации проектного цикла инициатив местного сообщества;

3) повышение потенциала членов наблюдательных советов и представителей исполнительных органов фондов развития регионов;

4) проведение информационной кампании, направленной на информирование всех заинтересованных сторон об инициативах местного сообщества;

5) содействие органам местного самоуправления в подготовке и представлению на конкурс в фонды развития регионов проектов, выдвинутых в рамках инициатив местного сообщества.

3. Создание условий по обеспечению устойчивой реализации проектов, выдвинутых в рамках инициатив местного сообщества, после завершения Программы, предусматривает:

1) мониторинг и оценку результатов, совершенствование правовой базы и институциональных механизмов по результатам мониторинга и оценки;

2) обеспечение устойчивой реализации инициатив местного сообщества.

Задача органов местного самоуправления на всех этапах проектного цикла заключается в содействии реализации проектов, выдвинутых инициативными группами сообщества.

Инициативные группы, выдвигающие проекты по благоустройству территорий и улучшению условий проживания местного населения, формируются из членов местного сообщества.

Проектный цикл, являющийся последовательностью стадий проекта, выдвинутого в рамках инициативы местного сообщества, включает в себя:

1) выдвижение проекта, его предварительное обсуждение (в том числе в социальных сетях, мессенджерах, путем домашнего обхода, на собраниях граждан и т.д.);

2) предварительный отбор проекта местным сообществом (на сходах, собраниях граждан, путем опроса, сбора подписей или иных форм голосования);

3) внесение предварительно отобранных местным сообществом проектов на рассмотрение органам местного самоуправления;

4) рассмотрение представленных проектов органами местного самоуправления;

5) жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин алкагында сунушталган долбоорлорду даярдоодо жана региондорду өнүктүрүү фонддоруна конкурска тапшырууда жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына көмөк көрсөтүү.

3. Программа аяктагандан кийин жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин алкагында сунушталган долбоорлорду туруктуу ишке ашырууну камсыз кылуу боюнча шарттарды түзүү төмөнкүлөрдү өзүнө камтыйт:

1) жыйынтыктарына мониторинг жүргүзүү жана баалоо, мониторинг жүргүзүүнүн жана баалоонун натыйжалары боюнча укуктук базаны жана институттук механизмдерди жакшыртуу;

2) жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин туруктуу ишке ашырылышын камсыз кылуу.

Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын милдети долбоордук циклдин бардык этаптарында коомчулуктун демилгечи топтору сунуштаган долбоорлорду ишке ашырууга көмөктөшүү болуп эсептелет.

Аймактарды көрктөндүрүү жана жергиликтүү калктын жашоо шарттарын жакшыртуу боюнча долбоорлорду сунуштаган демилгечи топтор жергиликтүү коомчулуктун мүчөлөрүнөн түзүлөт.

Жергиликтүү коомчулуктун демилгесинин алкагында сунушталган долбоордун этаптарынын ырааттуулугу болуп эсептелген долбоордук цикл төмөнкүлөрдү өзүнө камтыйт:

1) долбоорду алып чыгуу, аны алдын ала талкуулоо (анын ичинде социалдык тармактарда, мессенджерлерде, үймө-үй кыдыруу аркылуу, жарандардын жыйналыштарында ж.б.);

2) жергиликтүү коомчулук тарабынан долбоорду алдын ала тандоо (жарандардын чогулуштарында, жыйналыштарында, сурамжылоо, кол топтоо же добуш берүүнүн башка формалары аркылуу);

3) жергиликтүү коомчулук тарабынан алдын ала тандалган долбоорлорду жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын кароосуна киргизүү;

4) берилген долбоорлордун жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары тарабынан каралышы;

5) жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары тарабынан жактырылган долбоорлорду жарандар менен биргеликте жеткире иштеп чыгуу, долбоордук документтерди иштеп чыгуу;

6) региондорду өнүктүрүү фонддорунун каражаттарынын эсебинен каржылоо үчүн долбоорлорду тандоо боюнча конкурска катышууга долбоордук өтүнмө берүү;

7) региондорду өнүктүрүү фонддорунан каржыланган долбоорлорду ишке ашыруу;

5) совместную доработку одобренных органами местного самоуправления проектов с гражданами, разработку проектной документации;

6) подачу проектных заявок на участие в конкурсе по отбору проектов для финансирования за счет средств фондов развития регионов;

7) реализацию проектов, получивших финансирование из фондов развития регионов;

8) общественный контроль за реализацией проекта местным сообществом, приемку результатов проекта;

9) ввод созданного объекта в эксплуатацию (в случае, если проектом предусмотрен ремонт или создание объектов муниципальной инфраструктуры);

10) подготовку отчета по результатам реализации проекта.

Глава 6. Мероприятия по созданию механизма государственного субсидирования инициатив местного сообщества

В рамках настоящей Программы государственное субсидирование инициатив местного сообщества предусматривается за счет средств фондов развития регионов, которые являются денежными средствами бюджетной системы Кыргызской Республики.

Меры по созданию механизма государственного субсидирования инициатив местного сообщества будут направлены на внесение изменений в нормативный правовой акт, регламентирующий деятельность фондов развития регионов, подготовку соответствующих нормативных правовых актов, предусматривающих порядок субсидирования инициатив местного сообщества.

§ 6.1. Разработка законодательства в сфере государственного субсидирования инициатив местного сообщества

Решение задачи по созданию механизма государственного субсидирования инициатив местного сообщества предусматривает внесение соответствующих изменений в Типовое положение о Фондах развития регионов, утвержденное Постановлением Кабинета Министров Кыргызской Республики от 16 января 2023 года № 20, в части:

1) выделения отдельной категории проектов, выдвинутых в рамках инициатив местного сообщества;

2) требований к их описанию и порядку представления проектных заявок на конкурсный отбор в фонды развития регионов;

3) критериев конкурсного отбора таких проектов;

8) долбоордун жергиликтүү коомчулук тарабынан ишке ашырылышын коомдук контролдоо, долбоордун жыйынтыгын кабыл алуу;

9) түзүлгөн объектти пайдаланууга берүү (эгерде долбоордо муниципалдык инфраструктура объекттерин ондоо же түзүү каралса);

10) долбоорду ишке ашыруунун натыйжалары боюнча отчетту даярдоо.

6-глава. Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо механизмн түзүү боюнча иш-чаралар

Ушул Программанын алкагында жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо Кыргыз Республикасынын бюджеттик системасынын каражаттары болуп саналган региондорду өнүктүрүү фонддорунун каражаттарынын эсебинен берилет.

Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо механизмн түзүү боюнча чаралар региондорду өнүктүрүү фонддорунун ишин жөнгө салуучу ченемдик укуктук актыга өзгөртүүлөрдү киргизүүгө, жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин субсидиялоонун тартибин караган тиешелүү ченемдик укуктук актыларды даярдоого багытталат.

§ 6.1. Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо чөйрөсүндө мыйзамдарды иштеп чыгуу

Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо механизмн түзүү боюнча маселени чечүү Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 16-январындагы № 20 токтому менен бекитилген Региондорду өнүктүрүү фонддору жөнүндө типтүү жобого төмөнкү бөлүктөр боюнча тиешелүү өзгөртүүлөрдү киргизүүнү карайт:

1) жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин алкагында сунушталган долбоорлордун өзүнчө категориясын бөлүп көрсөтүү;

2) региондорду өнүктүрүү фонддоруна конкурстук тандоого долбоордук өтүмөлөрдү тапшыруу тартибине жана аларды сыпаттоого карата талаптар;

3) мындай долбоорлорду конкурстук тандоого критерийлер;

4) региондорду өнүктүрүү фонддорунун каражаттарынан аларды каржылоо тартиби;

5) алардын ишке ашырылышына мониторинг жүргүзүү жана контролдоо.

Мамлекеттик субсидиялоо жергиликтүү маанидеги маселелерди чечүүгө багытталган, анын ичинде аймактарды көрктөндүрүү жана жергиликтүү калктын жашоо шарттарын жакшыртууга багытталган

4) порядка их финансирования из средств фондов развития регионов;

5) мониторинга и контроля их реализации.

Государственное субсидирование будет предоставляться для реализации наиболее важных инициатив, направленных на решение вопросов местного значения, включая благоустройство территорий и улучшение условий проживания местного населения, в том числе для проектов, направленных на защиту интересов социально уязвимых групп населения, реализацию проектов в сфере поддержки культуры, физкультуры и спорта и т.д.

Приоритетными при конкурсном отборе проектов на получение финансирования из фондов развития регионов в рамках инициатив местного сообщества, направленных на решение вопросов местного значения, будут определены:

1) проекты, в выдвижении, обсуждении и предварительном отборе которых приняла участие значительная доля жителей города/айылного аймака;

Это обеспечит повышение активности различных социальных групп населения и отбор наиболее приоритетной для жителей проблемы, на решение которой будет направлен проект, выдвинутый местным сообществом.

2) проекты, в которых активное участие принимают женщины;

Как показывает практика, в общественных бюджетных слушаниях и реализации проектов в рамках местных инициатив активное участие принимают женщины, на основании чего следует ожидать активного участия женщин в проектном цикле инициатив местного сообщества. Поскольку женщины будут голосовать за проекты, отвечающие их интересам, это будет способствовать достижению гендерного равенства.

3) проекты, обеспечивающие большую, по сравнению с другими городами/айылными аймаками, долю благополучателей от общей численности населения;

4) проекты, в результате реализации которых будут созданы (или сохранены) рабочие места (например, открытие дома культуры после ремонта в ходе реализации проекта инициатив местного сообщества будет способствовать созданию нескольких рабочих мест);

5) проекты, в которых доля софинансирования со стороны местных бюджетов выше, чем у других городов/айылных аймаков;

6) проекты, направленные на защиту интересов социально уязвимых групп населения, обеспечивающие инклюзивность, т.е. предоставление социально уязвимым группам возможность выбора проектов, в наибольшей степени отвечающих их интересам;

7) проекты, направленные на улучшение экологической ситуации.

кыйла маанилүү демилгелерди ишке ашыруу үчүн, анын ичинде калктын социалдык жактан аялуу топторунун кызыкчылыктарын коргоого, маданиятты, дене тарбия жана спортту ж.б. колдоо чөйрөсүндөгү долбоорлорду ишке ашырууга багытталган долбоорлор үчүн берилет.

Жергиликтүү маанидеги маселелерди чечүүгө багытталган жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин алкагында региондорду өнүктүрүү фонддорунан каржылоо алууга долбоорлорду конкурстук тандоодо төмөнкүлөр артыкчылыктуу болуп аныкталат:

1) аларды алып чыгууга, талкуулоого жана алдын ала тандоого шаардын/айыл аймагынын жашоочуларынын олуттуу үлүшү катышкан долбоорлор;

Бул калктын ар кандай социалдык топторунун активдүүлүгүн жогорулатууну жана жашоочулар үчүн кыйла артыкчылыктуу болгон проблеманы тандап алууну камсыздайт, аны чечүү жергиликтүү коомчулук тарабынан көрсөтүлгөн долбоор менен ишке ашырылат.

2) аялдар активдүү катышкан долбоорлор;

Практика көрсөткөндөй, коомдук бюджеттик угууларга жана жергиликтүү демилгелердин алкагындагы долбоорлорду ишке ашырууга аялдар активдүү катышат, анын негизинде жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин долбоордук циклине аялдардын активдүү катышуусун күтүүгө болот. Аялдар өз кызыкчылыктарына жооп берген долбоорлорго добуш бергендиктен, бул гендердик теңчиликке жетишүүгө өбөлгө түзөт.

3) башка шаарларга/айыл аймактарына салыштырмалуу калктын жалпы санынан кайрымдуулук алуучулардын көбүрөөк үлүшүн камсыз кылган долбоорлор;

4) аларды ишке ашыруунун натыйжасында жумуш орундары түзүлө турган (же сактала турган) долбоорлор (мисалы, жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин долбоорун ишке ашыруунун жүрүшүндө оңдоодон кийин маданият үйүнүн ачылышы бир нече жумуш орундарын түзүүгө өбөлгө түзөт);

5) жергиликтүү бюджеттер тарабынан кош каржылоонун үлүшү башка шаарларга/айыл аймактарына караганда жогору болгон долбоорлор;

6) инклюзивдүүлүктү камсыздоочу тактап айтканда, социалдык жактан аялуу топторго алардын кызыкчылыктарына көбүрөөк жооп берген долбоорлорду тандоо мүмкүнчүлүгүн берүүнү камсыз кылган калктын социалдык жактан аялуу топторунун кызыкчылыктарын коргоого багытталган долбоорлор;

7) экологиялык кырдаалды жакшыртууга багытталган долбоорлор.

Жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин алкагында региондорду өнүктүрүү фонддорунан каржылоону алууга конкурстук

Для конкурсного отбора на получение финансирования из фондов развития регионов в рамках инициатив местного сообщества будут допускаться проекты, соответствующие следующим критериям:

1) с долей добровольного вклада жителей данного города/районного округа путем безвозмездного трудового участия, предоставления техники, строительных материалов, а также добровольных финансовых взносов со стороны жителей;

2) обеспечивающие способность органов местного самоуправления самостоятельно содержать созданный объект за счет средств местного бюджета и/или средств от оказания платных муниципальных услуг.

Вклад жителей в реализацию инициатив местного сообщества будет способствовать снижению иждивенческих настроений, осознанию местным сообществом своей ответственности за активное участие в местном самоуправлении. Как показывает мировая практика, вклад жителей в реализацию проекта в рамках инициатив местного сообщества обеспечивает эффективную эксплуатацию и бережное отношение к созданному объекту. Органы местного самоуправления вправе устанавливать или не устанавливать минимальную величину финансового вклада со стороны жителей. Важно, чтобы как можно больше жителей внесли посильный для них финансовый вклад, а также приняли участие в реализации инициатив местного сообщества своим неоплачиваемым трудом или имущественным участием.

С учетом ограниченности ресурсов органы местного самоуправления перед началом выдвижения инициатив местного сообщества должны информировать инициаторов о максимальной сумме, которая может быть выделена на финансирование инициатив местного сообщества из местного бюджета, а также предполагаемой сумме, которая может быть выделена из фонда развития региона.

Необходимо установить квоту – гарантированную долю средств бюджета фонда развития региона, которая будет направлена на финансирование инициатив местного сообщества.

Перечень вопросов местного значения достаточно широк, в связи с этим необходимо из перечня инициатив местного сообщества исключить проекты предусматривающие:

1) ремонт зданий, в которых расположены органы местного самоуправления или общественные организации;

2) закупку каких-либо товаров, работ, услуг, обеспечивающих деятельность органов местного самоуправления и общественных организаций;

3) оказание поддержки коммерческим организациям, даже в случае, если они оказывают услуги местному населению (объекты общественного питания, торговли, бытовых услуг и др.);

тандоо үчүн төмөнкү критерийлерге ылайык келген долбоорлорго жол берилет:

1) акысыз эмгекке катышуу, техника, курулуш материалдарын берүү жолу менен ошол шаардын/айыл аймагынын жашоочуларынын ыктыярдуу салымдарынын, ошондой эле жашоочулар тарабынан ыктыярдуу финансылык төгүмдөрдүн үлүштөрү менен;

2) жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын түзүлгөн объектти жергиликтүү бюджеттин каражаттарынын жана/же акы төлөнүүчү муниципалдык кызмат көрсөтүүлөрдөн түшкөн каражаттардын эсебинен өз алдынча күтүүгө жөндөмдүүлүгүн камсыз кылуу.

Жашоочулардын жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашырууга кошкон салымы көз карандылык маанайды азайтууга, жергиликтүү коомчулуктун жергиликтүү өз алдынча башкарууга активдүү катышуу үчүн өзүнүн жоопкерчилигин түшүнүүгө жардам берет. Дүйнөлүк практика көрсөткөндөй, жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин алкагында долбоорду ишке ашырууга жашоочулардын кошкон салымы түзүлгөн объекттин натыйжалуу иштешин жана ага кылдат мамиле жасоону камсыз кылат. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары тургундар тарабынан финансылык салымдын минималдуу өлчөмүн белгилөөгө же белгилебөөгө укуктуу. Мүмкүн болушунча көпчүлүк тургундар өз каражаттарынын чегинде финансылык салым кошуусу, ошондой эле жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин акысыз эмгек же мүлктүк катышуу аркылуу ишке ашырууга катышуусу маанилүү.

Ресурстардын чектелүү экенин эске алуу менен жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин алып чыгуунун алдында жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин каржылоого жергиликтүү бюджеттен бөлүнүшү мүмкүн болгон максималдуу сумма, ошондой эле регионду өнүктүрүү фондунан бөлүнүшү мүмкүн болгон болжолдонгон сумма жөнүндө демилгечилерге маалымдоого тийиш.

Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин каржылоого жумшалуучу регионду өнүктүрүү фондунун бюджетинин каражаттарынын кепилденген үлүшүн – квотаны белгилөө зарыл.

Жергиликтүү маанидеги маселелердин тизмеги жетишерлик кенен, ушуга байланыштуу жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин тизмегинен төмөнкүлөрдү караган долбоорлорду алып салуу зарыл:

1) жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары же коомдук уюмдар жайгашкан имараттарды ондоону;

2) жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын жана коомдук уюмдардын ишин камсыз кылуучу кандайдыр бир товарларды, жумуштарды, кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алууну;

4) создание или ремонт объектов, являющихся частной собственностью или собственностью общественных организаций и т.д.

§ 6.2. Содействие органам местного самоуправления в реализации инициатив местного сообщества

Меры по оказанию органам местного самоуправления содействия в создании условий для реализации инициатив местного сообщества включают осуществление следующих действий:

1) разработка для органов местного самоуправления нормативных правовых актов, устанавливающих порядок выдвижения, отбора, реализации и мониторинга проектов, инициированных местным сообществом;

2) предоставление консультаций для органов местного самоуправления по реализации проектного цикла, начиная с выдвижения и обсуждения проекта, подачи проектной заявки на конкурсный отбор для финансирования за счет средств фондов развития регионов, консультаций по применению разработанного пакета нормативных правовых актов.

Для реализации инициатив местного сообщества необходимы нормативные правовые акты, устанавливающие порядок:

1) информирования жителей о возможности выдвижения инициатив местного сообщества;

2) выдвижения инициатив местного сообщества;

3) обсуждения инициатив местного сообщества;

4) предварительного отбора инициатив местного сообщества для представления на рассмотрение органам местного самоуправления;

5) представления инициатив местного сообщества на рассмотрение органам местного самоуправления;

6) предварительного отбора органами местного самоуправления инициатив местного сообщества (критериями предварительного отбора являются реалистичность проекта, включая объем запрашиваемых ресурсов, его соответствие вопросам местного значения и др.);

7) внесения дополнительных предложений по выдвинутым инициативам, прошедшим предварительный отбор в органах местного самоуправления;

8) конкурсного отбора инициатив местного сообщества органами местного самоуправления, рекомендации по критериям конкурсного отбора;

9) совместной доработки органами местного самоуправления и представителями местных сообществ проектов, выдвинутых в рамках инициатив местного сообщества;

3) коммерциялык уюмдарга колдоо көрсөтүүнү, алар жергиликтүү калкка кызмат көрсөтсө да (коомдук тамактануу, соода объекттери, турмуш-тиричилик кызматтары ж.б.);

4) жеке менчик же коомдук уюмдардын менчиги болуп саналган объекттерди түзүүнү же ондоону ж.б.

§ 6.2. Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашырууда жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына көмөктөшүү

Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашыруу үчүн шарттарды түзүүдө жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына көмөк көрсөтүү боюнча чаралар төмөнкү иш-аракеттерди жүзөгө ашырууну камтыйт:

1) жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары үчүн жергиликтүү коомчулук тарабынан демилгеленген долбоорлорду алып чыгуу, тандоо, ишке ашыруу жана мониторинг жүргүзүү тартибин белгилеген ченемдик укуктук актыларды иштеп чыгуу;

2) жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына долбоорду алып чыгуудан жана талкуулоодон, региондорду өнүктүрүү фонддорунун каражаттарынын эсебинен каржылоо үчүн конкурстук тандоого долбоордук өтүнмөнү берүүдөн баштап долбоордук цикли ишке ашыруу боюнча консультацияларды, иштелип чыккан ченемдик укуктук актылардын пакетин колдонуу боюнча консультацияларды берүү.

Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашыруу үчүн төмөнкүлөрдүн тартибин белгилөөчү ченемдик укуктук актылар зарыл:

1) жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин көтөрүп чыгуу мүмкүнчүлүгү жөнүндө тургундарга маалымат берүү;

2) жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин көтөрүп чыгуу;

3) жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин талкуулоо;

4) жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына кароого берүү үчүн алдын ала тандоо;

5) жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына кароого берүү;

6) жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары тарабынан жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин алдын ала тандоо (алдын ала тандоо критерийлери болуп долбоордун реалдуулугу, анын ичинде суралган ресурстардын көлөмү, анын жергиликтүү маанидеги маселелерге шайкештиги ж.б. саналат);

7) жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында алдын ала тандоодон өткөн, көтөрүлгөн демилгелер боюнча кошумча сунуштарды киргизүү;

10) разработки проектно-сметной документации и иных необходимых документов;

11) сбора добровольных платежей граждан, индивидуальных предпринимателей и организаций, направленных на софинансирование;

12) организации общественного контроля реализации и приемки;

13) возврата/использования на другие цели средств граждан, индивидуальных предпринимателей и организаций в случае экономии, полученной при реализации проектов, либо в случае, если эти проекты не были реализованы;

14) мониторинга и оценки влияния;

15) а также документы, предусматривающие требования к содержанию и формату описания инициатив местного сообщества для их представления на рассмотрение органам местного самоуправления и другие документы, необходимые для реализации инициатив местного сообщества.

Органы местного самоуправления, в зависимости от конкретных условий в данном городе/айылном аймаке, вправе предлагать изменения в типовых нормативных правовых актах, не противоречащие действующему законодательству.

Типовой пакет нормативных правовых актов охватывает весь проектный цикл – от выдвижения инициатив местного сообщества до представления проектной заявки в фонд развития региона, а также реализацию инициатив местного сообщества в случае получения финансирования из фондов развития регионов, мониторинг и общественный контроль реализации инициатив местного сообщества и приемку результатов проекта, оценку влияния реализованных инициатив местного сообщества на развитие территории.

На начальном этапе особенно необходимо проработать порядок информирования жителей о начале выдвижения инициатив местного сообщества, порядок и формы обсуждения и предварительного отбора жителями проектов (слушание, собрание, опрос граждан, сход, дистанционное голосование и др.)

Органам местного самоуправления следует уделить особое внимание критериям конкурсного отбора проектных заявок инициатив местного сообщества. Эти критерии должны в максимальной степени соответствовать критериям конкурсного отбора, установленным для отбора проектных заявок инициатив местного сообщества для получения финансирования из фондов развития регионов. В то же время у органов местного самоуправления останется значительная степень свободы для определения критериев конкурсного отбора в ходе предварительного отбора выдвинутых местным сообществом проектов. В частности, органы местного самоуправления вправе присваивать большее количество баллов

8) жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары тарабынан жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин конкурстук тандоо, конкурстук тандоо критерийлери боюнча сунуштамалар;

9) жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин алкагында көрсөтүлгөн долбоорлорду жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары менен жергиликтүү коомчулуктун өкүлдөрү биргелешип жеткире иштеп чыгуу;

10) долбоордук-сметалык документтерди жана башка зарыл документтерди иштеп чыгуу;

11) жарандардын, жеке ишкерлердин жана уюмдардын кошо каржылоого багытталган ыктыярдуу төлөмдөрүн чогултуу;

12) ишке ашырууга жана кабыл алууга коомдук контролду уюштуруу;

13) долбоорлорду ишке ашырууда алынган үнөмдөөлөр болгон учурда же эгерде бул долбоорлор ишке ашырылбаган учурда жарандардын, жеке ишкерлердин жана уюмдардын каражаттарын кайтарып берүү/башка максаттарга пайдалануу;

14) мониторинг жүргүзүү жана таасирди баалоо;

15) ошондой эле жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин мазмунуна жана сыпаттоо форматына коюлган талаптарды караган документтерди жана жергиликтүү жамааттын демилгелерин ишке ашыруу үчүн зарыл болгон башка документтерди жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына кароого берүү.

Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары ошол шаардагы/айыл аймагындагы конкреттүү шарттарга жараша типтүү ченемдик укуктук актыларга колдонуудагы мыйзамдарга каршы келбеген өзгөртүүлөрдү киргизүүнү сунуштоого укуктуу.

Ченемдик укуктук актылардын типтүү пакети бүткүл долбоордук цикли – жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин көтөрүп чыгуудан тартып регионду өнүктүрүү фондуна долбоордук өтүнмөнү берүүгө чейин, ошондой эле региондорду өнүктүрүү фонддорунан каржылоо алынган учурда жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашырууну, жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин ишке ашырылышына мониторинг жүргүзүүнү жана коомдук контролдоону жана долбоордун натыйжаларын кабыл алууну, жергиликтүү коомчулуктун ишке ашырылган демилгелеринин аймакты өнүктүрүүгө тийгизген таасирин баалоону камтыйт.

Башталкы этапта жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин көтөрүп чыгуунун башталышы жөнүндө тургундарга маалымат берүү тартибин, долбоорлорду тургундар тарабынан талкуулоо жана алдын ала тандоо тартибин жана формаларын (угуу, чогулуш, жарандарды сурамжылоо, жыйын, аралыктан добуш берүү ж.б.) иштеп чыгуу зарыл.

Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин долбоордук өтүнмөлөрүн конкурстук

проекттар, совпадающим с приоритетными направлениями развития города/айылного аймака – например, строительство или улучшение состояния мест для отдыха жителей (скверов), детских и спортивных площадок, строительство систем водоснабжения и/или водоотведения и др. В относительно крупных городах/айылных аймаках могут быть установлены приоритетные территории для реализации инициатив местного сообщества.

Для оказания консультационной поддержки органам местного самоуправления по реализации проектного цикла инициатив местного сообщества по применению разработанного пакета нормативных правовых актов будут отобраны две группы городов/айылных аймаков.

В первую группу будут включены города/айылные аймаки, соответствующие следующим критериям:

- 1) отсутствие дефицита бюджета на 2025 год;
- 2) город/айылный аймак не получает выравнивающие трансферты из республиканского бюджета;
- 3) наличие опыта реализации местных инициатив;
- 4) достаточный потенциал органов местного самоуправления.

Города/айылные аймаки, соответствующие этим критериям, имеют потенциал для подготовки проектных заявок и участия в конкурсе по отбору проектов для финансирования за счет средств фондов развития регионов/фондов развития районов. Поддержка по таким направлениям, как повышение потенциала органов местного самоуправления в сфере реализации проектного цикла инициатив местного сообщества, оказание содействия в адаптации пакета типовых нормативных правовых актов, повышение потенциала активистов местного сообщества, оказание содействия в подготовке проектных заявок для их представления на участие в конкурсе по отбору проектов для финансирования за счет средств фондов развития регионов/фондов развития районов, будет оказана этим городам/айылным аймакам в 2025–2026 годах. Остальные города/айылные аймаки будут включены во вторую группу, содействие которым будет оказано в 2027 году.

Реализация первой части проектного цикла, от выдвижения проектов, инициированных местным сообществом, до внесения в органы местного самоуправления, существенно различается в разных городах/айылных аймаках: помимо очевидных различий между небольшими айылными аймаками и городами, имеют значение такие факторы, как компактность расположения айылного аймака (т.е. пешая доступность или легкая доступность на общественном транспорте зданий), в которых располагаются органы местного самоуправления), наличие многоквартирных домов, наличие интернет-сайтов органов местного самоуправления, наличие сформированных групп жителей в социальных сетях/мессенджерах,

тандоо критерийлерине өзгөчө көңүл буруусу керек. Бул критерийлер региондорду өнүктүрүү фонддорунан каржылоо алуу үчүн жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин долбоордук өтүмөлөрүн тандоо үчүн белгиленген конкурстук тандоонун критерийлерине максималдуу деңгээлде ылайык келүүгө тийиш. Ошол эле учурда жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына жергиликтүү коомчулук тарабынан көрсөтүлгөн долбоорлорду алдын ала тандоонун жүрүшүндө конкурстук тандоонун критерийлерин аныктоо үчүн эркиндик берилет. Атап айтканда, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары шаарды/айыл аймагын өнүктүрүүнүн артыкчылыктуу багыттарына дал келген долбоорлорго баллдардын көбүн берүүгө укуктуу – мисалы, тургундар эс алуучу жерлерди (скверлерди), балдар жана спорт аянтчаларын куруу же абалын жакшыртуу, суу менен камсыздоо жана/же саркынды сууларды чыгаруу системаларын куруу ж.б. Салыштырмалуу ири шаарларда/ айыл аймактарында жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашыруу үчүн артыкчылыктуу аймактар белгиленши мүмкүн.

Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына иштелип чыккан ченемдик укуктук актылардын пакетин колдонуу боюнча жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин долбоордук циклин ишке ашыруу боюнча консультациялык колдоо көрсөтүү үчүн шаарлардын/айыл аймактарынын эки тобу тандалып алынат.

Биринчи топко төмөнкү критерийлерге ылайык келген шаарлар/айыл аймактары кирет:

- 1) 2025-жылга бюджетте тартыштык болбогон;
- 2) шаар/айыл аймагы республикалык бюджеттен тендештирүүчү трансферттерди албаган;
- 3) жергиликтүү демилгелерди ишке ашыруу тажрыйбасы бар;
- 4) жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын жетиштүү потенциалы.

Бул критерийлерге ылайык келген шаарларда/айыл аймактарында долбоордук өтүмөлөрдү даярдоо жана региондорду өнүктүрүү фонддорунун/райондорду өнүктүрүү фонддорунун каражаттарынын эсебинен каржылоо үчүн долбоорлорду тандоо боюнча конкурска катышуу үчүн потенциал бар. Жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин долбоордук циклин ишке ашыруу чөйрөсүндө жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын потенциалын жогорулатуу, типтүү ченемдик укуктук актылардын пакетин адаптациялоого көмөк көрсөтүү, жергиликтүү коомчулуктун активисттеринин потенциалын жогорулатуу, региондорду өнүктүрүү фонддорунун/райондорду өнүктүрүү фонддорунун каражаттарынын эсебинен каржылоо үчүн долбоорлорду тандоо боюнча конкурска катышуу үчүн долбоордук өтүмөлөрдү даярдоого көмөк көрсөтүү сыяктуу багыттар боюнча колдоо 2025–2026-жылдары ушул

наличие предпринимателей, осуществляющих деятельность на территории города/айыльного аймака и множества других факторов. Все эти факторы необходимо учитывать при реализации Программы.

Глава 7. Мероприятия по повышению потенциала и информированию по вопросам инициатив местного сообщества

Меры, направленные на развитие потенциала по вопросам реализации инициатив местного сообщества, будут сфокусированы на предоставлении консультаций и обучении органов местного самоуправления, членов инициативных групп в сфере реализации проектного цикла инициатив местного сообщества, членов наблюдательных советов и представителей исполнительных органов фондов развития регионов.

Программные мероприятия по данному направлению включают в себя:

- 1) разработку учебных курсов для всех участников реализации инициатив местного сообщества;
- 2) проведение обучения для исполнительных органов местного самоуправления, депутатов местных кеңешей, наблюдательных советов и представителей фондов развития регионов;
- 3) проведение информационной кампании, направленной на информирование всех заинтересованных сторон о возможностях участия в реализации инициатив местного сообщества;
- 4) консультирование в ходе проектного цикла – от выдвижения инициатив местного сообщества до представления проектных заявок для участия в конкурсе по отбору проектов для финансирования за счет средств фондов развития регионов.

На начальной стадии реализации Программы необходимо организовать консультации органам местного самоуправления, представителям местного сообщества, фондам развития регионов. В последующем задачу по консультированию местного сообщества по вопросам реализации инициатив местного сообщества выполняют органы местного самоуправления.

§ 7.1. Повышение потенциала органов местного самоуправления в сфере реализации проектного цикла инициатив местного сообщества

Меры по повышению потенциала органов местного самоуправления в сфере реализации инициатив местного сообщества включают в себя:

- 1) разработку для органов местного самоуправления учебных курсов, охватывающих все аспекты деятельности органов местного

шаарларга/айыл аймактарына көрсөтүлөт. Калган шаарлар/айыл аймактары экинчи топко киргизилип, аларга 2027-жылы көмөк көрсөтүлөт.

Долбоордук циклдин биринчи бөлүгүн ишке ашыруу жергиликтүү коомчулук тарабынан демилгеленген долбоорлорду алып чыгуудан баштап жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына киргизүүгө чейин ар кандай шаарларда/айыл аймактарында олуттуу айырмаланат: чакан айыл аймактары менен шаарлардын ортосундагы айкын айырмачылыктардан тышкары, айыл аймагынын жайгашуусунун компакттуулугу (тактап айтканда, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жайгашкан имараттарга жөө жеткиликтүүлүк же коомдук транспортто оной жеткиликтүүлүк), көп батирлүү үйлөрдүн болушу, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын интернет-сайттарынын болушу, социалдык тармактарда/мессенджерлерде тургундардын түзүлгөн топторунун болушу, шаардын/айыл аймагынын аймагында иш жүргүзгөн ишкерлердин болушу сыяктуу факторлордун жана башка көптөгөн факторлордун мааниси бар. Бул факторлордун баары Программаны ишке ашырууда эске алынышы керек.

7-глава. Жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин маселелери боюнча потенциалды жогорулатуу жана маалымдоо боюнча иш-чаралар

Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашыруу маселелери боюнча потенциалды өнүктүрүүгө багытталган чаралар жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына, жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин долбоордук циклин ишке ашыруу чөйрөсүндөгү демилгечи топтордун мүчөлөрүнө, байкоочу кеңештердин мүчөлөрүнө жана региондорду өнүктүрүү фонддорунун аткаруу органдарынын өкүлдөрүнө консультацияларды берүүгө жана окутууга багытталат.

Бул багыт боюнча программалык иш-чаралар төмөнкүлөрдү камтыйт:

- 1) жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашыруунун бардык катышуучулары үчүн окуу курстарын иштеп чыгууну;
- 2) жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органдары, жергиликтүү кеңештердин депутаттары, байкоочу кеңештер жана региондорду өнүктүрүү фонддорунун өкүлдөрү үчүн окууларды өткөрүүнү;
- 3) жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашырууга катышуу мүмкүнчүлүктөрү жөнүндө бардык кызыкдар тараптарга маалымат берүүгө багытталган маалыматтык кампанияны өткөрүүнү;

самоуправления в ходе проектного цикла реализации инициатив местного сообщества;

2) проведение для органов местного самоуправления обучения по организации информационной кампании, процедур отбора, оценки, реализации и мониторинга инициатив местного сообщества.

Органы местного самоуправления будут принимать участие в процессе на всех стадиях проектного цикла, включая предварительный отбор инициатив местного сообщества, доработку проектов совместно с местным сообществом, проведение конкурсного отбора проектов для представления проектных заявок для участия в конкурсе по отбору проектов для финансирования за счет средств фондов развития регионов. По одобренным для финансирования проектам, инициированным местным сообществом, органы местного самоуправления будут осуществлять муниципальные закупки, совместно с представителями местного сообщества контролировать работу подрядчиков и производить приемку, а также осуществлять оценку влияния реализованных проектов на развитие населенного пункта. Органы местного самоуправления будут содействовать вовлечению граждан в реализацию инициатив местного сообщества, в том числе путем их информирования о преимуществах реализации проектов.

Проведение обучения позволит органам местного самоуправления повысить потенциал консультаций для представителей местного сообщества по вопросам, возникающим в ходе проектного цикла (в том числе на начальных этапах – информирования, выдвижения, предварительного обсуждения инициатив местного сообщества, предварительного выбора проекта и представления на рассмотрение органам местного самоуправления, а также на этапе общественного контроля при реализации и приемке результатов проекта, инициированного местным сообществом).

Необходимо организовать проведение обучающих семинаров в регионах республики с участием местных государственных администраций, представителей наблюдательных советов, исполнительных органов фондов развития регионов, депутатов местных кеңешей, общественных организаций, предпринимателей, журналистов и инициативных групп местных сообществ.

Для обеспечения устойчивой реализации инициатив местного сообщества для органов местного самоуправления необходимо разработать учебные модули, которые будут включены в программы повышения квалификации муниципальных служащих. Также необходимо разработать дистанционные обучающие курсы и видеоролики, содержащие ответы на часто задаваемые вопросы.

4) долбоордук циклин жүрүшүндө консультация берүүнү – жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин көтөрүп чыгуудан тартып региондорду өнүктүрүү фонддорунун каражаттарынын эсебинен каржылоо үчүн долбоорлорду тандоо боюнча конкурска катышууга долбоордук өтүмөлөрдү берүүгө чейин.

Программаны ишке ашыруунун алгачкы баскычында жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына, жергиликтүү коомчулуктун өкүлдөрүнө, региондорду өнүктүрүү фондоруна консультацияларды уюштуруу зарыл. Андан кийин жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашыруу маселелери боюнча жергиликтүү коомчулукка консультация берүү милдетин аткарат.

§ 7.1. Жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин долбоордук циклин ишке ашыруу чөйрөсүндө жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын потенциалын жогорулатуу

Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашыруу чөйрөсүндө жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын потенциалын жогорулатуу боюнча чаралар өз ичине төмөнкүлөрдү камтыйт:

1) жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашыруунун долбоордук циклинин жүрүшүндө жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын ишинин бардык аспектерин камтыган окуу курстарын жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары үчүн иштеп чыгуу;

2) жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары үчүн маалыматтык кампанияны уюштуруу, жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин тандоо, баалоо, ишке ашыруу жана мониторинг жүргүзүү жол-жоболору боюнча окутууларды өткөрүү.

Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин алдын ала тандоону, жергиликтүү коомчулук менен бирге долбоорлорду толуктап иштеп чыгууну, региондорду өнүктүрүү фонддорунун каражаттарынын эсебинен каржылоо үчүн долбоорлорду тандоо боюнча конкурска катышууга долбоордук өтүмөлөрдү берүү үчүн долбоорлорду конкурстук тандоону өткөрүүнү кошкондо, долбоордук циклин бардык стадияларынын процессине катышат. Жергиликтүү коомчулук демилгелеген каржылоо үчүн жактырылган долбоорлор боюнча жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары муниципалдык сатып алууларды жүргүзөт, жергиликтүү коомчулуктун өкүлдөрү менен бирге подрядчылардын ишин контролдойт жана кабыл алууну жүргүзөт, ошондой эле ишке ашырылган долбоорлордун калктуу конушту өнүктүрүүгө тийгизген таасирин баалайт. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жергиликтүү коомчулуктун

§ 7.2. Повышение потенциала представителей инициативных групп в сфере реализации проектного цикла инициатив местного сообщества

Программой предусматривается реализация следующих мер, направленных на повышение потенциала членов инициативных групп в сфере реализации проектного цикла:

1) разработка учебных курсов для представителей инициативных групп по выдвижению и продвижению инициатив местного сообщества;

2) обучение подготовке проектов, выдвинутых в рамках инициатив местного сообщества, проведение инициативной группой отбора и обсуждений проектов с местным сообществом.

Необходимость обучения инициативных групп обусловлена тем, что выдвижение и представление инициатив местного сообщества на рассмотрение органам местного самоуправления будет осуществляться местным сообществом.

На стадии выдвижения, обсуждения и отбора местным сообществом проектов роль органов местного самоуправления заключается в предоставлении консультационной и организационной поддержки. Обсуждение проектов инициативной группой осуществляется в социальных сетях/мессенджерах, на сходах/собраниях граждан, а также проведение голосований по отбору проектов перед внесением проектов в органы местного самоуправления на предварительное рассмотрение. Обучение инициативных групп необходимо, так как основную нагрузку на этой стадии проектного цикла несут активные представители местного сообщества.

На начальном этапе реализации Программы тренинги будут проведены при поддержке неправительственных организаций. Впоследствии такое обучение будет продолжено как неправительственными организациями, так и органами местного самоуправления. Для обеспечения устойчивости Программы для активистов местного сообщества будут разработаны обучающие материалы (видеолекции/ролики, брошюры) и размещены в открытом доступе.

§ 7.3. Повышение потенциала членов наблюдательных советов и представителей исполнительных органов фондов развития регионов

Для решения задачи по повышению потенциала членов наблюдательных советов и представителей фондов развития регионов Программой предусмотрены следующие меры:

демилгелерин ишке ашырууга жарандарды тартууга, анын ичинде долбоорлорду ишке ашыруунун артыкчылыктары жөнүндө аларга маалымдоо аркылуу көмөк көрсөтөт.

Окутууну өткөрүү жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына долбоордук циклдин жүрүшүндө (анын ичинде баштапкы этаптарда – жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин маалымдоо, көтөрүү, алдын ала талкуулоо, долбоорду алдын ала тандоо жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын кароосуна берүү, ошондой эле жергиликтүү коомчулук демилгелеген долбоорду ишке ашырууда жана анын натыйжаларын кабыл алууда коомдук контролдоо этабында) пайда болгон маселелер боюнча жергиликтүү коомчулуктун өкүлдөрү үчүн консультациялардын потенциалын жогорулатууга мүмкүндүк берет.

Жергиликтүү мамлекеттик администрациялардын, байкоочу кеңештердин өкүлдөрүнүн, региондорду өнүктүрүү фонддорунун аткаруу органдарынын, жергиликтүү кеңештердин депутаттарынын, коомдук уюмдардын, ишкерлердин, журналисттердин жана жергиликтүү коомчулуктардын демилгечи топторунун катышуусу менен республиканын региондорунда окутуучу семинарларды өткөрүүнү уюштуруу зарыл.

Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин туруктуу ишке ашырууну камсыз кылуу үчүн жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары үчүн муниципалдык кызматчылардын квалификациясын жогорулатуу программаларына киргизилүүчү окуу модулдарын иштеп чыгуу зарыл. Ошондой эле аралыктан окутуу курстарын жана көп берилген суроолорго жоопторду камтыган видеороликтерди иштеп чыгуу зарыл.

§ 7.2. Жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин долбоордук циклин ишке ашыруу чөйрөсүндө демилгечи топтордун өкүлдөрүнүн потенциалын жогорулатуу

Программада долбоордук цикли ишке ашыруу чөйрөсүндө демилгечи топтордун мүчөлөрүнүн потенциалын жогорулатууга багытталган төмөнкү чараларды ишке ашыруу каралууда:

1) жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин көтөрүү жана илгерилетүү боюнча демилгечи топтордун өкүлдөрү үчүн окуу курстарын иштеп чыгуу;

2) жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин алкагында алып чыгарылган долбоорлорду даярдоого, демилгечи топ тарабынан жергиликтүү коомчулук менен долбоорлорду тандоону жана талкуулоону өткөрүүгө окутуу.

- 1) разработка учебных курсов для активистов, членов наблюдательных советов и представителей фондов развития регионов;
- 2) проведение обучения экспертной оценке заявок по проектам в рамках инициатив местного сообщества, мониторингу реализации проектов.

§ 7.4. Проведение информационной кампании об инициативах местного сообщества

Меры, направленные на осведомление местного сообщества о возможности реализации инициатив местного сообщества, включают в себя:

- 1) подготовку информационных материалов о возможности реализации инициатив местного сообщества;
- 2) проведение информационной кампании в средствах массовой информации (телевидение, газеты).

Для решения задачи, направленной на информирование заинтересованных в проектах местного сообщества, возможна разработка небольших по продолжительности видеороликов, которые могут быть размещены на сайтах органов местного самоуправления и/или их страницах в социальных сетях (для небольших айылных аймаков такие видеоролики также могут размещаться в группах жителей, сформированных в мессенджерах). Информационные материалы могут распространяться на бумажных носителях (брошюры, буклеты) с максимальным использованием визуализации.

Глава 8. Мероприятия по обеспечению устойчивой реализации инициатив местного сообщества

Программные меры по созданию условий для обеспечения устойчивой реализации инициатив местного сообщества направлены на решение следующих задач:

- 1) проведение мониторинга и оценки результатов, совершенствование правовой базы и институциональных механизмов по результатам мониторинга и оценки;
- 2) обеспечение устойчивой реализации инициатив местного сообщества после завершения Программы.

Для обеспечения устойчивости реализации инициатив местного сообщества после завершения Программы, сохранения институциональной памяти необходимо разработать учебные модули и интегрировать их в программы повышения квалификации представителей органов местного самоуправления, а также повысить потенциал представителей исполнительных органов и членов наблюдательных советов фондов развития регионов. Необходимо разработать и разместить в открытом доступе учебные материалы для

Демилгечи топторду окутуунун зарылдыгы жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин көтөрүү жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын кароосуна сунуштоо жергиликтүү коомчулук тарабынан жүзөгө ашырылаары менен шартталган.

Жергиликтүү коомчулук тарабынан долбоорлорду алып чыгуу, талкуулоо жана тандоо стадиясында жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын ролу консультациялык жана уюштуруучулук колдоо көрсөтүү болуп саналат. Демилгечи топ тарабынан долбоорлорду талкуулоо социалдык тармактарда/мессенджерлерде, жарандардын жыйындарында/чогулуштарында, ошондой эле долбоорлорду алдын ала кароого жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына киргизүүнүн алдында долбоорлорду тандоо боюнча добуш берүүлөрдү жүргүзүү менен жүзөгө ашырылат. Демилгечи топторду окутуу зарыл, анткени долбоордук циклин бул стадиясында негизги жүктөмдү жергиликтүү коомчулуктун активдүү өкүлдөрү алат.

Программаны ишке ашыруунун баштапкы этабында өкмөттүк эмес уюмдардын колдоосу менен тренингдер өткөрүлөт. Кийин мындай окутуу өкмөттүк эмес уюмдар жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары тарабынан улантылат. Программанын туруктуулугун камсыз кылуу максатында жергиликтүү коомчулуктун активисттери үчүн окутуучу материалдар (видеолекциялар/роликтор, брошюралар) иштелип чыгат жана жалпыга жеткиликтүү жерге жайгаштырылат.

§ 7.3. Байкоочу кеңештердин мүчөлөрүнүн жана региондорду өнүктүрүү фонддорунун аткаруу органдарынын өкүлдөрүнүн потенциалын жогорулатуу

Программада байкоочу кеңештердин мүчөлөрүнүн жана региондорду өнүктүрүү фонддорунун өкүлдөрүнүн потенциалын жогорулатуу боюнча милдеттерди чечүү үчүн төмөнкүдөй чаралар каралган:

1) байкоочу кеңештердин активисттери, мүчөлөрү жана региондорду өнүктүрүү фонддорунун өкүлдөрү үчүн окуу курстарын иштеп чыгуу;

2) жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин алкагында долбоорлор боюнча өтүнмөлөрдү эксперттик баалоого, долбоорлорду ишке ашырууга мониторинг жүргүзүүгө окутуу.

самостоятельного обучения инициативных групп местного сообщества, органов местного самоуправления, фондов развития регионов – видеолекции, ролики, брошюры, включающие ответы на часто задаваемые вопросы. Для органов местного самоуправления целесообразно разработать дистанционные учебные курсы с возможностью самоконтроля полученных знаний.

§ 8.1. Мониторинг и оценка результатов

Целью мониторинга реализации инициатив местного сообщества является оказание консультационной поддержки органам местного самоуправления в реализации проектного цикла после финансирования фондами развития регионов проектов.

По результатам мониторинга и оценки планируется совершенствование правовой базы и институциональных механизмов. Эта работа будет начата после подведения итогов в первый год реализации инициатив местного сообщества.

Глава 9. Ожидаемые результаты

Реализация Программы будет способствовать достижению следующих результатов:

1) повышение информированности местных сообществ по вопросам выдвижения и реализации инициатив местного сообщества;

2) повышение потенциала всех участников проектного цикла инициатив местного сообщества, включающих инициативные группы местного сообщества, органы местного самоуправления, членов наблюдательных советов и представителей исполнительных органов фондов развития регионов;

3) создание институциональных и правовых условий для реализации инициатив местного сообщества.

Реализация инициатив местного сообщества, которая станет возможной после достижения непосредственных результатов, будет способствовать достижению следующих конечных результатов:

1) улучшение муниципальной инфраструктуры за счет строительства или ремонта объектов в рамках инициатив местного сообщества;

2) повышение доступности и качества муниципальных услуг.

Кроме того, реализация проектов будет способствовать прогрессу в достижении целей устойчивого развития.

1) Гендерное равенство: мировая практика, а также опыт реализации проектов в рамках местных инициатив в Кыргызстане демонстрирует, что женщины активно участвуют в выдвижении, обсуждении и отборе проектов. Таким образом, приоритеты женщин при выборе проектов будут учтены в максимальной степени.

§ 7.4. Жергиликтүү коомчулуктун демилгелери жөнүндө маалыматтык кампанияны өткөрүү

Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашыруу мүмкүнчүлүгү жөнүндө жергиликтүү коомчулукка маалымдоого багытталган чаралар төмөнкүлөрдү камтыйт:

1) жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашыруу мүмкүнчүлүгү жөнүндө маалыматтык материалдарды даярдоо;

2) жалпыга маалымдоо каражаттарында (телекөрсөтүү, гезиттер) маалыматтык кампанияны өткөрүү.

Жергиликтүү коомчулуктун долбоорлоруна кызыккандарга маалымдоого багытталган милдеттерди чечүү үчүн жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын сайттарына жана/же алардын социалдык тармактардагы баракчаларына жайгаштырылуучу (чакан айыл аймактары үчүн мындай видеороликтер мессенджерлерде түзүлгөн тургундардын топторуна да жайгаштырылышы мүмкүн) чакан видеороликтерди иштеп чыгууга мүмкүн болот. Маалыматтык материалдарды визуалдаштырууну максималдуу пайдалануу менен кагаз жүзүндө (брошюралар, буклеттер) таратууга болот.

8-глава. Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин туруктуу ишке ашырууну камсыз кылуу боюнча иш-чаралар

Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин туруктуу ишке ашырууну камсыз кылуу үчүн шарттарды түзүү боюнча программалык чаралар төмөнкү милдеттерди чечүүгө багытталган:

1) натыйжаларга мониторинг жүргүзүү жана баалоо, мониторингдин жана баалоонун натыйжалары боюнча укуктук базаны жана институттук механизмдерди өркүндөтүү;

2) Программа аяктагандан кийин жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин туруктуу ишке ашырууну камсыз кылуу.

Программа аяктагандан кийин жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашыруунун туруктуулугун камсыз кылуу, институттук эс тутумду сактоо үчүн окуу модулдарын иштеп чыгуу жана аларды жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын өкүлдөрүнүн квалификациясын жогорулатуу программаларына интеграциялоо, ошондой эле аткаруу органдарынын өкүлдөрүнүн жана региондорду өнүктүрүү фонддорунун байкоочу кеңештеринин мүчөлөрүнүн потенциалын жогорулатуу зарыл. Жергиликтүү коомчулуктун демилгечи топторунун, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, региондорду өнүктүрүү фонддорунун өз алдынча окуусу үчүн окуу материалдарын – видеолекцияларды, роликтерди, көп берилүүчү суроолорго жооптор киргизилген брошюраларды иштеп чыгуу жана жалпыга жеткиликтүү жерге

2) Чистая вода и санитария: значительное количество инициатив местного сообщества будет направлено на обеспечение доступа к питьевой воде.

3) Уменьшение неравенства: институциональные и правовые рамки обеспечат вовлечение социально уязвимых групп населения в отбор проектов, а также предоставление проектам, выдвинутых социально уязвимыми группами населения, предпочтений в рамках конкурсного отбора.

4) Устойчивые города и населенные пункты: значительная часть инициатив местного сообщества будет направлена на реализацию наиболее важных для городов и сельских населенных пунктов проектов по благоустройству территорий.

5) Партнерство в целях устойчивого развития: проектный цикл инициатив местного сообщества представляет собой непрерывный процесс взаимодействия между государственными органами, бизнесом, местными сообществами, что способствует повышению взаимопонимания и укреплению доверия между ними, а также снижению социальной напряженности.

Глава 10. Благоприятные предпосылки и риски

Благоприятными предпосылками для реализации программы являются:

1) опыт реализации проектов, выдвинутых в рамках местных инициатив;

2) активность граждан в ходе общественных бюджетных слушаний, организованных органами местного самоуправления.

Риски реализации программы и механизмы управления рисками следующие:

Риск	Механизм управления
Низкая заинтересованность населения, бизнеса, органов местного самоуправления в реализации инициатив местного сообщества	Проведение широкой информационной кампании о преимуществах реализации инициатив местного сообщества
Недостаточный потенциал активистов и органов местного самоуправления для подготовки местного сообщества с целью предоставления их проектов на конкурсный отбор в фонды развития регионов	Разработка учебных курсов и проведение обучения. Разработка типовых нормативных документов, регламентирующих проектный цикл инициатив местного сообщества на местном уровне. Оказание содействия органам местного самоуправления в

жайгаштыруу зарыл. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары үчүн алынган билимди өз алдынча контролдоо мүмкүнчүлүгү менен аралыктан окуу курстарын иштеп чыгуу максатка ылайыктуу болот.

§ 8.1. Натыйжаларга мониторинг жүргүзүү жана баалоо

Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашырууга мониторинг жүргүзүүнүн максаты региондорду өнүктүрүү фонддору тарабынан долбоорлорду каржылоодон кийин долбоордук цикли ишке ашырууда жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына консультациялык колдоо көрсөтүү болуп саналат.

Мониторинг жүргүзүүнүн жана баалоонун натыйжалары боюнча укуктук базаны жана институттук механизмдерди өркүндөтүү пландалууда. Бул иш жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашыруунун биринчи жылы жыйынтык чыгарылгандан кийин башталат.

9-глава. Күтүлгөн натыйжалар

Программаны ишке ашыруу төмөнкү натыйжаларга жетүүгө шарт түзөт:

1) жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин көтөрүү жана ишке ашыруу маселелери боюнча жергиликтүү коомчулуктардын маалымдуулугун жогорулатуу;

2) жергиликтүү коомчулуктун демилгечи топтору кирген жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин долбоордук циклин бардык катышуучуларынын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, байкоочу кенештердин мүчөлөрүнүн жана региондорду өнүктүрүү фонддорунун аткаруу органдарынын өкүлдөрүнүн потенциалын жогорулатуу;

3) жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашыруу үчүн институттук жана укуктук шарттарды түзүү.

Түздөн-түз натыйжаларга жеткенден кийин мүмкүн болгон жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашыруу төмөнкү акыркы натыйжаларга жетүүгө шарт түзөт:

1) жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин алкагында объекттерди куруунун же оңдоонун эсебинен муниципалдык инфраструктураны жакшыртуу;

2) муниципалдык кызмат көрсөтүүлөрдүн жеткиликтүүлүгүн жана сапатын жогорулатуу.

Мындан тышкары долбоорлорду ишке ашыруу туруктуу өнүгүү максаттарына жетүүдө прогресске шарт түзөт.

1) Гендердик теңчилик: дүйнөлүк практика, ошондой эле Кыргызстандагы жергиликтүү демилгелердин алкагында

	адаптации типовых нормативных документов, регламентирующих проектный цикл инициатив местного сообщества на местном уровне. Оказание органам местного самоуправления содействия в реализации инициатив местного сообщества
Недостаточный потенциал членов наблюдательных советов и представителей исполнительных органов фондов развития регионов в сфере отбора инициатив местного сообщества	Разработка учебных курсов и проведение обучения. Оказание технической помощи при рассмотрении представленных на конкурсный отбор инициатив местного сообщества

долбоорлорду ишке ашыруу тажрыйбасы аялдардын долбоорлорду алып чыгууга, талкуулоого жана тандоого активдүү катышкандыгын көрсөтүүдө. Долбоорлорду тандоодо аялдардын артыкчылыктары максималдуу деңгээлде эске алынат.

2) Таза суу жана санитария: жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин олуттуу бөлүгү ичүүчү суу менен камсыз кылууга багытталат.

3) Теңсиздикти азайтуу: институттук жана укуктук алкактар долбоорлорду тандоого калктын социалдык аялуу топторун тартууну, ошондой эле калктын социалдык аялуу топтору тарабынан алып чыгарылган долбоорлорго конкурстук тандоонун алкагында преференцияларды берүүнү камсыз кылат.

4) Туруктуу шаарлар жана калктуу конуштар: жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин олуттуу бөлүгү шаарлар жана айылдардын калктуу конуштары үчүн бир кыйла маанилүү болгон аймактарды абаттоо боюнча долбоорлорду ишке ашырууга багытталат.

5) Туруктуу өнүктүрүү максаттарындагы өнөктөштүк: жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин долбоордук цикли мамлекеттик органдардын, бизнестин, жергиликтүү коомчулуктардын ортосундагы өз ара аракеттенүүнүн үзгүлтүксүз процессин билдирет, бул өз ара түшүнүшүүнү жогорулатууга жана алардын ортосундагы ишенимди бекемдөөгө, ошондой эле социалдык чыңалууну азайтууга шарт түзөт.

10-глава. Жагымдуу өбөлгөлөр жана тобокелдиктер

Программаны ишке ашыруунун жагымдуу өбөлгөлөрү төмөнкүлөр болуп саналат:

1) жергиликтүү демилгелердин алкагында алып чыгарылган долбоорлорду ишке ашыруу тажрыйбасы;

2) жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары тарабынан уюштурулган коомдук бюджеттик угуулардын жүрүшүндө жарандардын активдүүлүгү.

Программаны ишке ашыруунун тобокелдиктери жана тобокелдиктерди башкаруу механизмдери төмөнкүлөр:

Тобокелдик	Башкаруу механизми
Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашырууга калктын, бизнестин, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын кызыгуусунун төмөндүгү	Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашыруунун артыкчылыктары жөнүндө кеңири маалыматтык кампанияны өткөрүү

Региондорду өнүктүрүү фонддоруна конкурстук тандоого долбоорлорду берүү максатында жергиликтүү коомчулукту даярдоо үчүн активисттердин жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын потенциалынын жетишсиздиги	Окуу курстарын иштеп чыгуу жана окутууну жүргүзүү. Жергиликтүү деңгээлде жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин долбоордук циклин регламенттөөчү типтүү ченемдик документтерди иштеп чыгуу. Жергиликтүү деңгээлде жергиликтүү коомчулуктун демилгелеринин долбоордук циклин регламенттөөчү типтүү ченемдик документтерди адаптациялоодо жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына көмөк көрсөтүү. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашырууга көмөк көрсөтүү
Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин тандоо чөйрөсүндө байкоочу кеңештердин мүчөлөрүнүн жана региондорду өнүктүрүү фонддорунун аткаруу органдарынын өкүлдөрүнүн потенциалынын жетишсиздиги.	Окуу курстарын иштеп чыгуу жана окутууну жүргүзүү. Конкурстук тандоого сунушталган жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин кароодо техникалык жардам көрсөтүү

2024–2027-жылдарга Кыргыз Республикасынын жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо программасын ишке ашыруу боюнча иш-чаралар планы

№	Милдеттер	Чаралар/иш-аракеттер	Күгүлүүчү жыйынтыктар (продукт)	Жооптуу аткаруучулар	Аткаруу мөөнөтү	Каржылоо булагы
1	2	3	4	5	6	7
1. Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо механизмин түзүүгө багытталган чаралар						
1.	ЖКДны мамлекеттик субсидиялоо чөйрөсүндө мыйзамдарды иштеп чыгуу	Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 16-январындагы № 20 “Региондорду өнүктүрүү фонддору жөнүндө типтүү жобону бекитүү тууралуу” токтомуна жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо бөлүгүнө тийиштүү өзгөртүүлөрдү киргизүү	Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин токтому кабыл алынды	ЭЖМ	2024-жылдын II жарым жылдыгы	Республикалык бюджеттин каражаттарынын алкагында
2.		ЖКДны мамлекеттик субсидиялоону караган мыйзам долбоорун иштеп чыгуу	Тиешелүү мыйзам долбоору иштелип чыкты	ЭЖМ	2025-жылдын 15-декабры	Республикалык бюджеттин каражаттарынын алкагында
3.	ЖКДны ишке ашыруу тартибин жөнгө салуучу ченемдик укуктук	ЖӨБО үчүн төмөнкүлөрдү караган типтүү ченемдик укуктук актыларды даярдоо:	ЖӨБО үчүн ченемдик укуктук актылардын долбоорлору, коомдук контролду жүргүзүүнүн	ЭЖМ, ӨСИ (макулдашуу боюнча), ЖӨБ союзу	2025-жылдын 25-марты	Өнүктүрүү боюнча өнөктөштөрдүн каражат-

Приложение 2

**План мероприятий
по реализации Программы государственного субсидирования инициатив
местного сообщества Кыргызской Республики на 2024–2027 годы**

№	Задачи	Меры/действия	Ожидаемые результаты (продукт)	Ответственные исполнители	Срок реализации	Источник финансирования
1	2	3	4	5	6	7
1. Меры, направленные на создание механизма государственного субсидирования инициатив местного сообщества						
1.	Разработка законодательства в сфере государственного субсидирования ИМС	Внести соответствующие изменения в постановление Кабинета Министров Кыргызской Республики «Об утверждении Типового положения о Фондах развития регионов» от 16 января 2023 года № 20 в части государственного субсидирования инициатив местного сообщества	Принято постановление Кабинета Министров Кыргызской Республики	МЭК	II полугодие 2024 года	В рамках средств республиканского бюджета
2.		Разработать законопроект, предусматривающий государственное субсидирование ИМС	Разработан соответствующий законопроект	МЭК	15 декабря 2025 года	В рамках средств республиканского бюджета
3.	Оказание содействия ОМСУ в разработке нормативных правовых актов, регламентирующих	Подготовить типовые нормативные правовые акты для ОМСУ предусматривающие: – порядок информирования жителей о возможности выдвижения ИМС;	Подготовлены проекты нормативных правовых актов для ОМСУ, проект порядка проведения	МЭК, ИПР (по согласованию), Союз МСУ (по согласованию), ОМСУ (по согласованию)	25 марта 2025 года	В рамках средств партнеров по развитию

	актыларды иштеп чыгууга ЖӨБОго көмөк көрсөтүү	<ul style="list-style-type: none"> – тургундарга ЖКДны сунуштоо мүмкүнчүлүгү жөнүндө маалымат берүү тартиби; – ЖКДны алып чыгуу, талкуулоо, алдын ала тандоо, ЖӨБОНун кароосуна киргизүү тартиби; – ЖӨБОНун кароосуна киргизүү үчүн ЖКДнын мазмунуна жана сыпаттамасынын форматына карата талаптар; – ЖКДны алдын ала тандоонун тартиби (алдын ала тандоонун критерийлери болуп долбоордун реалдуулугу, анын ичинде суралган ресурстардын көлөмү, анын жергиликтүү маанидеги маселелерге шайкештиги эсептелет); – ЖКДны ишке ашыруу үчүн курулуштун көлөмүнө долбоордук-сметалык документтерди жана башка зарыл документтерди иштеп чыгуу тартиби; – жарандардан, жеке ишкерлерден жана уюмдардан ЖКДнын долбоорлорун кош каржылоого багытталган ыктыярдуу төлөмдөрдү топтоо тартиби; 	тартибинин долбоору даярдалды	(макулдашуу боюнча), ЖӨБО (макулдашуу боюнча)		тарынын алкагында
--	---	---	-------------------------------	---	--	-------------------

2

№	Задачи	Меры/действия	Ожидаемые результаты (продукт)	Ответственные исполнители	Срок реализации	Источник финансирования
1	2	3	4	5	6	7
	порядок реализации ИМС	<ul style="list-style-type: none"> – порядок выдвижения, обсуждения, предварительного отбора, представления ИМС на рассмотрение ОМСУ; – требования к содержанию и формату описания ИМС для их представления на рассмотрение ОМСУ; – порядок предварительного отбора ИМС (критериями предварительного отбора являются реалистичность проекта, включая объем запрашиваемых ресурсов, соответствие вопросам местного значения); – порядок разработки проектно-сметной документации на объем строительства, и иных необходимых документов для реализации ИМС; – порядок сбора добровольных платежей граждан, индивидуальных предпринимателей и организаций, направленных на софинансирование проектов ИМС; – порядок организации общественного контроля реализации и приемки ИМС; 	общественного контроля			

2

		– ЖКДны ишке ашырууга жана кабыл алууга коомдук контролду уюштуруу; – ЖКДны ишке ашырууда үнөмдөлгөн же бул долбоорлор ишке ашырылбай калганда жарандардын, жеке ишкерлердин жана уюмдардын акча каражаттарын кайтарып берүү/башка максаттарга пайдалануу тартиби; – ишке ашырылган ЖКДнын таасирине мониторинг жүргүзүү жана баалоо тартиби				
4.		ЖӨБОНун типтүү ченемдик укуктук актыларын кеңири коомдук талкуудан өткөрүү	Коомдук талкуу өткөрүлдү, анын ичинде ЖӨБ союзу жана ЖӨБО менен. Коомдук талкуунун жыйынтыгы боюнча түзөтүлгөн типтүү ченемдик укуктук актылардын пакети жалпыга жеткиликтүү жайгаштырылган. ЖӨБОго расмий маалымдалган	ЭКМ, ЖӨБ союзу (макулдашуу боюнча), ЖӨБО (макулдашуу боюнча)	2025-жылдын 20-майы	Республикалык бюджеттин каражаттарынын алкагында
5.	РӨФтүн каражаттарынын эсебинен каржылануучу долбоорлорду тандоо боюнча	Региондорду өнүктүрүү фонддору жөнүндө типтүү жободо өтүмөлөрдү электрондук түрдө кабыл алууну кароо	Өтүмөлөрдү кагаз жүзүндө тапшыруу мүмкүнчүлүгү жок болгон учурда электрондук формада келип түшкөн өтүмөлөр каралат	ЭКМ	2024-жылдын II жарым жылдыгы	Республикалык бюджеттин каражаттарынын алкагында

3

№	Задачи	Меры/действия	Ожидаемые результаты (продукт)	Ответственные исполнители	Срок реализации	Источник финансирования
1	2	3	4	5	6	7
		– порядок возврата /использования на другие цели средств граждан, индивидуальных предпринимателей и организаций в случае экономии, полученной при реализации ИМС, либо, если эти проекты не были реализованы; – порядок мониторинга и оценки влияния реализованных ИМС				
4.		Проведение широкого общественного обсуждения типовых нормативных правовых актов ОМСУ	Проведено общественное обсуждение, в том числе с Союзом МСУ, ОМСУ. Пакет типовых нормативных правовых актов, скорректированный по результатам общественного обсуждения, размещен в открытом доступе. ОМСУ официально проинформированы	МЭК, Союз МСУ (по согласованию), ОМСУ (по согласованию)	20 мая 2025 года	В рамках средств республиканского бюджета
5.	Обеспечение доступности подачи проектных заявок для участия в конкурсе по отбору	Предусмотреть в Типовом положении о Фондах развития регионов принятие заявок в электронной форме	При отсутствии возможности подачи заявок в бумажной форме, рассматриваются заявки поступившие в электронной форме	МЭК	II полугодие 2024 года	В рамках средств республиканского бюджета

3

	конкурса катышуу үчүн долбоордук өтүмө берүүнүн жеткиликтүүлүгүн камсыз кылуу					
2. Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин ишке ашыруу маселелери боюнча дараметти жогорулатуу						
6.	ЖКДнын долбоордук циклин ишке ашыруу чөйрөсүндө дараметин жогорулатуу	<p>Окутуу курстарын иштеп чыгуу:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ЖӨБО үчүн; – демилгелүү топтор үчүн; – байкоочу кеңештердин мүчөлөрү жана долбоорлорду конкурстук тандоого катышкан РӨФтүн аткаруучу органдарынын өкүлдөрү үчүн 	ЖКДны ишке ашыруу боюнча долбоордук циклдин бардык этаптарында жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын, байкоочу кеңештин мүчөлөрүнүн жана РӨФтүн өкүлдөрүнүн ишинин бардык аспектилери камтыган окуу курстары иштелип чыккан.	ЭКМ, ӨСИ (макулдашуу боюнча), ЖӨБ союзу (макулдашуу боюнча)	<p>2025-жылдын 20-июну</p> <p>2025-жылдын 25-июлу</p> <p>2025-жылдын 25-августу</p>	Өнүктүрүү боюнча өнөктөштөрдүн каражаттары
7.		<p>Окууларды өткөрүү:</p> <ul style="list-style-type: none"> – жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органдары, жергиликтүү кеңештердин депутаттары үчүн; – демилгелүү топтор үчүн; – байкоочу кеңештердин мүчөлөрү жана долбоорлорду конкурстук тандоого катышкан РӨФтүн аткаруу органдарынын өкүлдөрү үчүн 	Окутуу жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органдарына, шаарлардын/айылдык аймактардын жергиликтүү кеңештеринин депутаттарына, демилгечи топторго, байкоочу кеңештин мүчөлөрүнө жана каржылоону камсыз кылуучу РӨФтүн аткаруу органдарынын өкүлдөрүнө өткөрүлдү.	ЭКМ, ӨСИ (макулдашуу боюнча), ЖӨБ союзу (макулдашуу боюнча)	<p>2025-жылдын 10-декабры</p> <p>2026-жылдын 15-январы</p> <p>2026-жылдын 25-феврала</p>	Өнүктүрүү боюнча өнөктөштөрдүн каражаттары

4

№	Задачи	Меры/действия	Ожидаемые результаты (продукт)	Ответственные исполнители	Срок реализации	Источник финансирования
1	2	3	4	5	6	7
	проектов, финансируемых за счет средств ФРР					
2. Повышение потенциала по вопросам реализации инициатив местного сообщества						
6.	Повышение потенциала в сфере реализации проектного цикла ИМС	<p>Разработать учебный курс:</p> <ul style="list-style-type: none"> – для ОМСУ; – для инициативных групп; – для членов наблюдательных советов и представителей исполнительных органов ФРР, участвующих в конкурсном отборе проектов 	Разработаны учебные курсы, охватывающие все аспекты деятельности ОМСУ, членов наблюдательных советов и представителей ФРР на всех стадиях проектного цикла реализации ИМС	МЭК, ИПР (по согласованию), Союз МСУ (по согласованию)	<p>20 июня 2025 года</p> <p>25 июля 2025 года</p> <p>25 августа 2025 года</p>	Средства партнеров по развитию
7.		<p>Провести обучение:</p> <ul style="list-style-type: none"> – исполнительных органов местного самоуправления, депутатов местных кеңешей; – инициативных групп; – членов наблюдательных советов и представителей исполнительных органов ФРР, участвующих в конкурсном отборе проектов 	Проведено обучение исполнительных органов местного самоуправления, депутатов местных кеңешей городов/айылных аймаков, инициативных групп, членов наблюдательных советов и представителей исполнительных орга-	МЭК, ИПР (по согласованию), Союз МСУ (по согласованию)	<p>10 декабря 2025 года</p> <p>15 января 2026 года</p> <p>25 февраля 2026 года</p>	Средства партнеров по развитию

4

3. ЖКДны колдоо жөнүндө бардык кызыкдар тараптарга маалымат берүү						
8.	Бардык кызыкдар тараптарга ЖКДны мамлекеттик колдоо жана ЖКДны ишке ашыруу мүмкүнчүлүгү тууралуу маалымат берүү	РӨФ аркылуу ЖКДга мамлекеттик субсидиялар жөнүндө маалымат берүү үчүн материалдарды даярдоо	Ар кандай категориядагы – журналисттер, ЖӨБОнун кызматкерлери, жергиликтүү кенештин депутаттары, жергиликтүү мамлекеттик администрациялар, РӨФ үчүн маалыматтык материалдар (типтүү пресс-релиздер, социалдык тармактардагы посттор) даярдалды.	ЭКМ, ӨСИ (макулдашуу боюнча), ЖӨБ союзу (макулдашуу боюнча)	2025-жылдын 15-октябры	Республикалык бюджеттин каражаттарынын алкагында
9.		Республикалык, облустук, райондук жана шаардык ЖКДларга, маалыматтык такталарга, социалдык тармактарга, мамлекеттик органдардын жана ЖӨБОнун сайттарына ЖКДны ишке ашыруу мүмкүнчүлүгү жөнүндө маалыматтык материалдарды жайгаштыруу	ЖМКлар аркылуу ЖКДны колдоо тууралуу маалымат жайылтылды. ЖКД жөнүндө подкасттар жайгаштырылды	ЭКМ, ЖӨБО (макулдашуу боюнча), ЖӨБ союзу (макулдашуу боюнча)	2025-жылдын 15-декабры	Республикалык бюджеттин каражаттарынын алкагында
4. ЖКДнын долбоорлорун ишке ашырууда ЖӨБОго көмөктөшүү						
10.	ЖКДны мамлекеттик субсидиялоо үчүн өтүмөлөрдү	Төмөнкү маселелер боюнча ЖӨБОго консультациялык жардам көрсөтүү:	ЖКД өтүмөлөрү даярдалып, РӨФго тапшырылды	ЭКМ, ӨСИ (макулдашуу боюнча), ЖӨБ союзу	2027-жылдын 25-декабры	Республикалык бюджеттин каражаттарынын алкагында

5

№	Задачи	Меры/действия	Ожидаемые результаты (продукт)	Ответственные исполнители	Срок реализации	Источник финансирования
1	2	3	4	5	6	7
			нов ФРР, предоставляющих финансирование			
3. Информирование всех заинтересованных сторон о поддержке ИМС						
8.	Информирование всех заинтересованных сторон о государственной поддержке ИМС, о возможности реализации ИМС	Подготовить материалы для информационной кампании о государственном субсидировании ИМС через ФРР	Подготовлены информационные материалы (типичные пресс-релизы, и посты в социальных сетях) для различных категорий – журналистов, сотрудников ОМСУ, депутатов местных кеңешей, местных государственных администраций, ФРР	МЭК, ИПР (по согласованию), Союз МСУ (по согласованию)	15 октября 2025 года	В рамках средств республиканского бюджета
9.		Разместить в республиканских, областных, районных и городских СМИ, на информационных стендах, в социальных сетях, на сайтах государственных органов и ОМСУ информационные материалы о возможности реализации ИМС	Через СМИ распространена информация о поддержке ИМС. Размещены подкасты об ИМС	МЭК, ОМСУ (по согласованию), Союз МСУ (по согласованию)	15 декабря 2025 года	В рамках средств республиканского бюджета
4. Содействие ОМСУ в реализации ИМС						
10.	Содействие ОМСУ в подготовке заявок для государственного субсидирования ИМС	Оказывать консультационную помощь ОМСУ по вопросам: – подготовки ИМС и представления на конкурс в ФРР; – реализации ИМС;	Подготовлены и внесены заявки ИМС в ФРР	МЭК, ИПР (по согласованию), Союз МСУ (по согласованию)	25 декабря 2027 года	В рамках средств республиканского бюджета

5

	даярдоодо ЖӨБОго көмөк көрсөтүү	– РӨФтүн конкурстарына ЖКДны даярдоодо жана тапшырууда; – ЖКДны ишке ашырууда; – ЖКДны ишке ашырууга жергиликтүү коомчулукту тартууга		(макулдашуу боюнча)		
11.	РӨФ каржылаган ЖКДнын ишке ашырылышына мониторинг жүргүзүү	ЖКДны ишке ашырууга коомдук контроль, мониторинг жана баалоо жүргүзүүдө ЖӨБОго көмөк көрсөтүү	Консультациялар берилди	ЭКМ, ЖӨБ Союзу (макулдашуу боюнча), ӨСИ (макулдашуу боюнча)	2027-жылдын 25-декабры	Республикалык бюджеттин каражаттарынын алкагында
12.	Мониторингдин жана баалоонун жыйынтыктары боюнча ЖКДны ишке ашырууну камсыз кылуучу ченемдик укуктук базаны жана институционалдык механизмдерди өркүндөтүү	Мониторингдин жана баалоонун жыйынтыктары боюнча ЖКДны ишке ашыруу механизмдерин караган ченемдик укуктук актыларга өзгөртүүлөрдү киргизүү	Тиешелүү ЧУАга өзгөртүүлөр киргизилди, жаны институционалдык механизмдер киргизилди	ЭКМ, ЖӨБ Союзу (макулдашуу боюнча)	2027-жылдын 25-декабры	Республикалык бюджеттин каражаттарынын алкагында
13.	ЖӨБонун ЖКДны ишке ашыруу маселелери боюнча квалификациясын үзгүлтүксүз жогорулатуу	Окуу материалдарын иштеп чыгуу жана аларды муниципалдык кызматкерлердин квалификациясын жогорулатуу программаларына интеграциялоо	ЖӨБО кызматкерлеринин, демилгечи топтордун, РӨФтүн квалификациясы жогорулады	Мамкызмат жана ЖӨБ боюнча агенттик, БИМ, ЭКМ, ӨСИ (макулдашуу боюнча), ЖӨБ	2025-жылдын 20-январы	Республикалык бюджеттин каражаттарынын алкагында

6

№	Задачи	Меры/действия	Ожидаемые результаты (продукт)	Ответственные исполнители	Срок реализации	Источник финансирования
1	2	3	4	5	6	7
		– вовлечения местного сообщества в реализацию ИМС				
11.	Мониторинг реализации ИМС, профинансированных из ФРР	Оказывать содействие ОМСУ в проведении общественного контроля, мониторинга и оценки реализации ИМС	Предоставлены консультации	МЭК, Союз МСУ (по согласованию), ИПР (по согласованию)	25 декабря 2027 года	В рамках средств республиканского бюджета
12.	Совершенствование по результатам мониторинга и оценки нормативной правовой базы и институциональных механизмов, обеспечивающих реализацию ИМС	Внести изменения в нормативные правовые акты, предусматривающие механизмы реализации ИМС, по результатам мониторинга и оценки	Внесены изменения в соответствующие НПА, внедрены новые институциональные механизмы	МЭК, Союз МСУ (по согласованию)	25 декабря 2027 года	В рамках средств республиканского бюджета
13.	Постоянное повышение квалификации ОМСУ по вопросам реализации ИМС	Разработать учебные материалы и интегрировать их в программы повышения квалификации муниципальных служащих;	Повышена квалификация работников ОМСУ, инициативных групп, ФРР	Агентство по госслужбе и МСУ, МОН, МЭК, ИПР (по согласованию), Союз МСУ (по согласованию)	20 января 2025 года	В рамках средств республиканского бюджета
14.		Организовать проведение регулярных курсов повышения квалификации для работников ОМСУ, инициативных групп, ФРР			20 января 2025 года	В рамках средств республиканского бюджета

6

14.	ЖӨБО кызматкерлери, демилгечи топтор, РӨФ үчүн квалификацияны жогорулатуу курстарын үзгүлтүксүз уюштуруу	Союзу (макулдашуу боюнча)	2025-жылдын 20-январы	Республикалык бюджеттин каражаттарынын алкагында
-----	--	---------------------------	-----------------------	--

Кыскартуулардын тизмеги:

- Мамкызмат жана ЖӨБ – Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик кызмат боюнча агенттик
- ЭКМ – Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлиги
- БИМ – Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги
- ЖӨБО – жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары
- ӨСИ – “Өнүктүрүү саясаты институту” коомдук бирикмеси
- ЖКД – жергиликтүү коомчулуктун демилгелери
- РӨФ – региондорду өнүктүрүү фонддору

7

Список сокращений:

- Агентство по гос-службе и МСУ – Государственное агентство по делам государственной службы и местного самоуправления при Кабинете Министров Кыргызской Республики
- МЭК – Министерство экономики и коммерции Кыргызской Республики
- МОН – Министерство образования и науки Кыргызской Республики
- ОМСУ – органы местного самоуправления
- ИПР – Общественное объединение Институт политики развития
- ИМС – инициативы местного сообщества
- ФРР – фонды развития регионов

7

2024–2027-жылдарга Кыргыз Республикасынын жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо программасын ишке ашырууга мониторинг жүргүзүү жана баалоо индикаторлорунун матрицасы

№	Милдеттер	Индикатордун аталышы	Өлчөө бирдиги	Базалык жыл	Аралык индикаторлор (жылдык)			Акыркы индикатор	Жооптуу аткаруучулар
					2025-ж.	2026-ж.	2027-ж.		
1. Жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо механизмдин түзүүгө багытталган чаралар									
1.	ЖКДны мамлекеттик субсидиялоо жаатында мыйзамдарды иштеп чыгуу	Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин токтому	ЧУА	1	–	–	–	Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин токтому кабыл алынды	ЭКМ
2.	ЖКДны ишке ашыруу тартибин жөнгө салуучу ченемдик укуктук актыларды иштеп чыгууга ЖӨБОго көмөк көрсөтүү	ЖӨБО үчүн типтүү ченемдик укуктук актылардын долбоорлору	ЧУА долбоорлорунун пакети	–	1	–	–	ЖӨБО үчүн ЧУА долбоорлорунун 1 пакети	ЭКМ, ӨСИ (макулдашуу боюнча), ЖӨБ
3.		ЧУАны кабыл алган ЖӨБО	ЧУАны кабыл алган ЖӨБОНун саны	–	10дон кем эмес	10дон кем эмес	10дон кем эмес	30дан кем эмес	Союзу (макулдашуу боюнча), ЖӨБО (макулда-

Матрица индикаторов мониторинга и оценки реализации Программы государственного субсидирования инициатив местного сообщества Кыргызской Республики на 2024–2027 годы

№	Задачи	Наименование индикатора	Единица измерения	Базовый год	Промежуточные индикаторы (годовые)			Конечный индикатор	Ответственные исполнители
					2025 г.	2026 г.	2027 г.		
1. Меры, направленные на создание механизма государственного субсидирования инициатив местного сообщества									
1.	Разработка законодательства в сфере государственного субсидирования ИМС	Постановление Кабинета Министров Кыргызской Республики	НПА	1	–	–	–	Принято постановление Кабинета Министров Кыргызской Республики	МЭК
2.	Оказание ОМСУ содействия в разработке нормативных правовых актов, регламентов	Проекты типовых нормативных правовых актов для ОМСУ	Пакет проектов НПА	–	1	–	–	1 пакет проектов НПА для ОМСУ	МЭК, ИПР (по согласованию), Союз МСУ (по согласованию),

№	Милдеттер	Индикатордун аталышы	Өлчөө бирдиги	Базалык жыл	Аралык индикаторлор (жылдык)			Акыркы индикатор	Жооптуу аткаруучулар
					2025-ж.	2026-ж.	2027-ж.		
									шуу боюнча)
2. ЖКДны ишке ашыруу маселелери боюнча дараметти жогорулатуу									
4.	ЖКД долбоордук циклин ишке ашыруу чөйрөсүнө бардык кызыкдар тараптардын дараметин жогорулатуу	Окутулган ЖӨБО кызматкерлеринин, жергиликтүү кеңештердин депутаттарынын саны	Адам	–	100дөн кем эмес	100дөн кем эмес	–	200	ЭКМ, ӨСИ (макулдашуу боюнча), ЖӨБ Союзу (макулдашуу боюнча)
5.			ЖӨБО	–	10дөн кем эмес	10дөн кем эмес	–	20	
6.		Демилгечи топтордун окутулган мүчөлөрүнүн саны	Адам	–	100дөн кем эмес	100дөн кем эмес	–	200	
7.		Байкоочу кеңештердин окутулган мүчөлөрүнүн, РӨФнун аткаруучу органдарынын өкүлдөрүнүн саны	Адам	–	50	50	–	100	
8.			РӨФ	–	10	10	–	20	
3. ЖКДны колдоо жөнүндө бардык кызыкдар тараптарды маалымдоо									
9.	Бардык кызыкдар тараптарга ЖКДны мамлекеттик колдоо жана ЖКД долбоорлорун ишке ашыруу мүмкүнчүлүгү жөнүндө маалымат берүү	ЖКДны мамлекеттик субсидиялоо жөнүндө маалымат берүү үчүн маалыматтык материалдардын саны	Бирд.	–	20	40	–	60	ЭКМ, ӨСИ (макулдашуу боюнча), ЖӨБ Союзу (макулдашуу боюнча)

2

№	Задачи	Наименование индикатора	Единица измерения	Базовый год	Промежуточные индикаторы (годовые)			Конечный индикатор	Ответственные исполнители
					2025 г.	2026 г.	2027 г.		
3.	тирующих порядок реализации ИМС	ОМСУ, принявшие НПА	Количество ОМСУ, принявших НПА	–	Не менее 10	Не менее 10	Не менее 10	Не менее 30	ОМСУ (по согласованию)
2. Повышение потенциала по вопросам реализации ИМС									
4.	Повышение потенциала всех заинтересованных в сфере реализации проектного цикла ИМС	Количество обученных работников ОМСУ, депутатов местных кеңешей	Человек	–	Не менее 100	Не менее 100	–	200	МЭК, ИПР (по согласованию), Союз МСУ (по согласованию)
5.			ОМСУ	–	Не менее 10	Не менее 10	–	20	
6.		Количество обученных членов инициативных групп	Человек	–	Не менее 100	Не менее 100	–	200	
7.		Количество обученных членов наблюдательных советов, представителей исполнительных органов ФРР	Человек	–	50	50	–	100	
8.			ФРР	–	10	10	–	20	
3. Информирование всех заинтересованных сторон о поддержке ИМС									
9.	Информирование всех заинтересованных сторон в государственной поддержке ИМС о возможности реа-	Количество информационных материалов для информирования о государственном субсидировании ИМС	Ед.	–	20	40	–	60	МЭК, ИПР (по согласованию), Союз МСУ (по согласованию)

2

№	Милдеттер	Индикатордун аталышы	Өлчөө бирдиги	Базалык жыл	Аралык индикаторлор (жылдык)			Акыркы индикатор	Жооптуу аткаруучулар
					2025-ж.	2026-ж.	2027-ж.		
		ЖМКлардагы жана социалдык тармактардагы билдирүүлөрдүн саны	Бирд.	-	20дан кем эмес	60тан кем эмес	-	80	ЭКМ, ЖӨБО (макулдашуу боюнча), ЖӨБ Союзу (макулдашуу боюнча)
4. ЖКДны ишке ашырууда ЖӨБОго көмөктөшүү									
10.	ЖКДны мамлекеттик субсидиялоо үчүн өтүнмөлөрдү даярдоого ЖӨБОНун көмөк көрсөтүүсү	ЖКД үчүн даярдалган өтүнмөлөрү	Өтүнмөлөрдүн саны	-	10	10	10	30	ЭКМ, ӨСИ (макулдашуу боюнча), ЖӨБ Союзу (макулдашуу боюнча)
11.	ЖКДны ишке ашыруу маселелери боюнча	Окуу материалдары	Бирд.	-	1	-	-	1	Мамкызмат жана ЖӨБ боюнча агенттик, БИМ, ЭКМ, ӨСИ (макулда-
12.	ЖӨБОНун квалификациясын дайыма жогорулатуу	Квалификацияны жогорулатуу курстары өткөрүлдү	Адам	-	100дөн кем эмес	100дөн кем эмес	-	200дөн кем эмес	

3

№	Задачи	Наименование индикатора	Единица измерения	Базовый год	Промежуточные индикаторы (годовые)			Конечный индикатор	Ответственные исполнители
					2025 г.	2026 г.	2027 г.		
	лизации проектов ИМС	Количество сообщений в СМИ и социальных сетях	Ед.	-	Не менее 20	Не менее 60	-	80	МЭК, ОМСУ (по согласованию), Союз МСУ (по согласованию)
4. Содействие ОМСУ в реализации ИМС									
10.	Содействие ОМСУ в подготовке заявок для государственного субсидирования ИМС	Подготовленные заявки ИМС	Количество заявок	-	10	10	10	30	МЭК, ИПР (по согласованию), Союз МСУ (по согласованию)
11.	Постоянное повышение квалификации ОМСУ по вопросам реализации ИМС	Учебные материалы	Ед.	-	1	-	-	1	Агентство по госслужбе и МСУ, МОН, МЭК, ИПР (по согласованию), Союз МСУ (по согласованию)
12.		Прошли курсы повышения квалификации	Человек	-	Не менее 100	Не менее 100	-	Не менее 200	

3

№	Милдеттер	Индикатордун аталышы	Өлчөө бирдиги	Базалык жыл	Аралык индикаторлор (жылдык)			Акыркы индикатор	Жооптуу аткаруучулар
					2025-ж.	2026-ж.	2027-ж.		
									шуу боюнча), ЖӨБ Союзу (макулдашуу боюнча)

Кыскартуулардын тизмеги:

- Мамкызмат жана ЖӨБ боюнча агенттик – Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик кызмат жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу иштери боюнча мамлекеттик агенттик
- ЭКМ – Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлиги
- БИМ – Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги
- ЖӨБО – жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары
- ӨСИ – “Өнүктүрүү саясаты институту” коомдук бирикмеси
- ЖКД – жергиликтүү коомчулуктун демилгелери
- РӨФ – региондорду өнүктүрүү фонддору

Список сокращений:

- Агентство по госслужбе и МСУ – Государственное агентство по делам государственной службы и местного самоуправления при Кабинете Министров Кыргызской Республики
- МЭК – Министерство экономики и коммерции Кыргызской Республики
- МОН – Министерство образования и науки Кыргызской Республики
- ОМСУ – органы местного самоуправления
- ИПР – Общественное объединение Институт политики развития
- ИМС – инициативы местного сообщества
- ФРР – фонды развития регионов

2024–2027-жылдарга Кыргыз Республикасынын жергиликтүү коомчулуктун демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо программасынын бюджети

№	Милдеттер	Чаралар/ иш-аракеттер	Жооптуу аткаруучулар	Ишке ашыруу мөөнөтү	Өлчөө бирдиги	Каржылоо зарылдыгы				Мүмкүнчүлүктөр				Финансылык ажырым			
						Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы	Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы	Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы
1. ЖКДны мамлекеттик субсидиялоо механизмдин түзүүгө багытталган чаралар																	
1.	ЖКДны мамлекеттик субсидиялоо чөйрөсүндөгү мыйзамдарды иштеп чыгуу	Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 16-январындагы № 20 “Региондорду өнүктүрүү фонддору жөнүндө типтүү жобону бекитүү тууралуу” токтомуна тийиштүү	ЭКМ	2024-ж.	миң сом	0	0	0	0	27,7	0	0	27,7	0	0	0	

Приложение 4

**Бюджет Программы
государственного субсидирования инициатив местного сообщества
Кыргызской Республики на 2024–2027 годы**

№	Задачи	Меры/действия	Ответственные исполнители	Срок реализации	Единица измерения	Потребность в финансировании				Возможности				Финансовый разрыв			
						Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего	Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего	Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего
1. Меры, направленные на создание механизма государственного субсидирования ИМС																	
1.	Разработка законодательства в сфере государственного субсидирования ИМС	Внести соответствующие изменения в Постановление Кабинета Министров Кыргызской Республики от 16 января 2023 года № 20 «Об утверждении Типового положения о Фондах развития регионов»	МЭК	2024 г.	тыс. сомов	0	0	0	0	27,7	0	0	27,7	0	0	0	
2.		Разработать законопроект, предусматривающий государ-	МЭК	2025 г.	тыс. сомов	0	0	0	0	27,7	0	0	27,7	0	0	0	

№	Милдеттер	Чаралар/ иш-аракеттер	Жооптуу атка- руучулар	Ишке ашыруу меонегу	Өлчөө бирдиги	Каржылоо зарылдыгы				Мүмкүнчүлүктөр				Финансылык ажырым			
						Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы	Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы	Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы
		өзгөртүүлөрдү киргизүү															
2.		ЖКДны мамлекеттик субсидиялоону караган мыйзам долбоорун иштеп чыгуу	ЭКМ	2025-ж.	мин сом	0	0	0	0	27,7	0	0	27,7	0	0	0	0
3.	ЖКДны ишке ашыруу үчүн шарттарды түзүүгө багытталган ченемдик укуктук базаны иштеп чыгууда ЖӨБОго көмөк көрсөтүү	ЖКДны ишке ашырууга мониторинг жүргүзүү жана баалоо, коомдук контроль жүргүзүү, ЖКДны ишке ашыруу тартибин регламенттеген ЖӨБО үчүн типтүү ченемдик укуктук	ЭКМ, ЖӨБ Союзу (макулдашуу боюнча), ӨСИ (макулдашуу боюнча), ЖӨБО (макулдашуу	2025-ж.	мин сом	0	0	200,0	200,0	0	0	200,0	200,0	0	0	0	0

2

№	Задачи	Меры/действия	Ответственные исполнители	Срок реализации	Единица измерения	Потребность в финансировании				Возможности				Финансовый разрыв			
						Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего	Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего	Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего
		ственное субсидирование ИМС															
3.	Оказание ОМСУ содействия в разработке нормативной правовой базы, направленной на создание условий для реализации ИМС	Подготовить для ОМСУ типовые нормативные правовые акты, регламентирующие порядок реализации ИМС, мониторинга и оценки, проведения общественного контроля реализации ИМС	МЭК, Союз МСУ (по согласованию), ИПР (по согласованию), ОМСУ (по согласованию)	2025 г.	тыс. сомов	0	0	200,0	200,0	0	0	200,0	200,0	0	0	0	0

2

№	Милдеттер	Чаралар/ иш-аракеттер	Жооптуу атка- руучулар	Ишке ашыруу мөөнөтү	Өлчөө бирдиги	Каржылоо зарылдыгы				Мүмкүнчүлүктөр				Финансылык ажырым			
						Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы	Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы	Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы
		актыларды даярдоо	боюн- ча)														
4.		ЖӨБОНун типтүү че- немдик укуктук актыларын кеңири коомдук талкуудан өткөрүү	ЭКМ, ЖӨБ Союзу (макул- дашуу боюн- ча), ЖӨБО (макул- дашуу боюн- ча)	2025-ж.	миң сом	0	0	0	0	34,6	0	0	34,6	0	0	0	0
5.	РӨФтүн каражат- тарынын эсебинен каржыла- нуучу долбоор- лорду тандоо боюнча конкурса	Региондорду өнүктүрүү фонддору жө- нүндө типтүү жободо өтүмөлөрдү электрондук түрдө кабыл алууну кароо	ЭКМ	2024-ж.	миң сом	0	0	0	0	6,9	0	0	6,9	0	0	0	0

3

№	Задачи	Меры/действия	Ответственные исполнители	Срок реализации	Единица измерения	Потребность в финансировании				Возможности				Финансовый разрыв			
						Государствен- ный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего	Государствен- ный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего	Государствен- ный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего
4.		Проведение широкого общественного обсуж- дения типовых норма- тивных правовых актов ОМСУ	МЭК, Союз МСУ (по согла- сованию), ОМСУ (по согла- сованию)	2025 г.	тыс. сомов	0	0	0	0	34,6	0	0	34,6	0	0	0	0
5.	Обес- пече- ние доступ- ности подачи проектных заявок для участия в конкурсе по отбору	Предусмотреть в Типовом положении о Фондах развития регионов принятие заявок в электронной форме	МЭК	2024 г.	тыс. сомов	0	0	0	0	6,9	0	0	6,9	0	0	0	0

3

№	Милдеттер	Чаралар/ иш-аракеттер	Жооптуу аткаруучулар	Ишке ашыруу мөөнөтү	Өлчөө бирдиги	Каржылоо зарылдыгы				Мүмкүнчүлүктөр				Финансылык ажырым				
						Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы	Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы	Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы	
	кагышуу үчүн долбоордук өтүнмөлөрдү берүүнүн жеткиликтүүлүгүн камсыз кылуу																	
1-бөлүм боюнча бардыгы:				2024-ж.	мин сом	0	0	0	0	34,6	0	0	34,6	0	0	0	0	
				2025-ж.	мин сом	0	0	200,0	200,0	62,3	0	200,0	234,6	0	0	0	0	
2. ЖКДны ишке ашыруу маселелери боюнча кызыкдар жактардын потенциалын жогорулатуу																		
6.	ЖКДнын долбоордук циклин ишке ашыруу чөйрөсүндө потенциалды	ЖӨБО үчүн; демилгечи топтор үчүн; долбоорлорду конкурстук тандоого катышкан РӨФтүн аткаруу органдарынын	ЭКМ, ӨСИ (макулдашуу боюнча), ЖӨБ Союзу (макулдашуу)	2025-ж.	мин сом	0	0	100,0	100,0	0	0	100,0	100,0	0	0	0	0	

4

№	Задачи	Меры/действия	Ответственные исполнители	Срок реализации	Единица измерения	Потребность в финансировании				Возможности				Финансовый разрыв				
						Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего	Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего	Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего	
	проектов, финансируемых за счет средств ФРР																	
Итого по разделу 1:				2024 г.	тыс. сомов	0	0	0	0	34,6	0	0	34,6	0	0	0	0	
				2025 г.	тыс. сомов	0	0	200,0	200,0	62,3	0	200,0	234,6	0	0	0	0	
2. Повышение потенциала заинтересованных по вопросам реализации ИМС																		
6.	Повышение потенциала в сфере реализации проектного цикла ИМС	Разработать учебный курс для ОМСУ; для инициативных групп; членов наблюдательных советов и представителей исполнительных органов ФРР, участвующих в конкурсном отборе проектов	МЭК, ИПР (по согласованию), Союз МСУ (по согласованию)	2025 г.	тыс. сомов	0	0	100,0	100,0	0	0	100,0	100,0	0	0	0	0	
7.	Провести обучение		МЭК,	2025 г.	тыс.	0	0	250,0	250,0	0	0	250,0	250,0	0	0	0	0	

4

№	Милдеттер	Чаралар/ иш-аракеттер	Жооптуу атка- руучулар	Ишке ашыруу мооноту	Өлчөө бирлиги	Каржылоо зарылдыгы				Мүмкүнчүлүктөр				Финансылык ажырым			
						Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы	Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы	Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы
	жогору- латуу	өкүлдөрү жана байкоо кеңештеринин мүчөлөрү үчүн окуу курсун иштеп чыгуу	боюн- ча)														
7.		ЖӨБО, жергиликтүү кеңештердин депутаттары, демилгечи топтор, РӨФтүн аткаруу органдарынын өкүлдөрү жана БКнын мүчөлөрү үчүн окууларды өткөрүү	ЭКМ, ӨСИ (макул- дашуу боюн- ча), ЖӨБ Союзу (макул- дашуу боюн- ча)	2025-ж.	мин сом	0	0	250,0	250,0	0	0	250,0	250,0	0	0	0	0
				2026-ж.	мин сом	0	0	250,0	250,0	0	0	250,0	250,0	0	0	0	0
	2-бөлүм боюнча бардыгы:			2024-ж.	мин сом	0	0	100,0	100,0	0	0	100,0	100,0	0	0	0	0
				2025-ж.	мин	0	0	250,0	250,0	0	0	250,0	250,0	0	0	0	0

5

№	Задачи	Меры/действия	Ответственные исполнители	Срок реализации	Единица измерения	Потребность в финансировании				Возможности				Финансовый разрыв			
						Государствен- ный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего	Государствен- ный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего	Государствен- ный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего
		ОМСУ, депутатов мест- ных кеңешей, инициативных групп, членов НС и предста- вителей исполнитель- ных органов ФРР	ИПР (по согла- сованию), Союз МСУ (по согла- сованию)	2026 г.	сомов тыс. сомов	0	0	250,0	250,0	0	0	250,0	250,0	0	0	0	0
	Итого по разделу 2:			2024 г.	тыс. сомов	0	0	100,0	100,0	0	0	100,0	100,0	0	0	0	0
				2025 г.	тыс. сомов	0	0	250,0	250,0	0	0	250,0	250,0	0	0	0	0
				2026 г.	тыс. сомов	0	0	250,0	250,0	0	0	250,0	250,0	0	0	0	0
3. Информирование всех заинтересованных сторон о поддержке ИМС																	
8.	Информирование всех заин- тересован- ных сторон	Подготовить матери- алы для информирова- ния о государственном	МЭК, ИПР (по согла- сованию),	2025 г.	тыс. сомов	0	0	0	0	17,3	0	0	17,3	0	0	0	0

5

№	Милдеттер	Чаралар/ иш-аракеттер	Жооптуу атка- руучулар	Ишке ашыруу мөөнөтү	Өлчөө бирдиги	Каржылоо зарылдыгы				Мүмкүнчүлүктөр				Финансылык ажырым			
						Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы	Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы	Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы
						2026-ж.	сوم	мин сом	0	0	250,0	250,0	0	0	250,0	250,0	0
3. ЖКДны колдоо жөнүндө бардык кызыкдар тараптарга маалымдоо																	
8.	Бардык кызыкдар тараптарга ЖКДны мамлекеттик колдоо, ЖКДны ишке ашыруу мүмкүнчүлүгү жөнүндө маалымдоо	РӨФ аркылуу жергиликтүү коомчулуктардын демилгелерин мамлекеттик субсидиялоо жөнүндө маалымдоо үчүн материалдарды даярдоо	ЭКМ, ЭСИ (макулдашуу боюнча), ЖӨБ союзу (макулдашуу боюнча)	2025-ж.	мин сом	0	0	0	0	17,3	0	0	17,3	0	0	0	0
9.		ЖКД жана аларды ишке ашыруу мүмкүнчүлүктөрү жөнүндө	ЭКМ, ЖӨБО (макулдашуу боюнча),	2025-ж.	мин сом	0	0	0	0	12,0	0	0	12,0	0	0	0	0

6

№	Задачи	Меры/действия	Ответственные исполнители	Срок реализации	Единица измерения	Потребность в финансировании				Возможности				Финансовый разрыв			
						Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего	Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего	Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего
						0	0	0	0	12,0	0	0	12,0	0	0	0	0
	о государственной поддержке ИМС, о возможности реализации ИМС	субсидировании инициатив местного сообщества через ФРР	Союз МСУ (по согласованию)														
9.		Разместить в республиканских, областных, районных и городских СМИ, на информационных стендах, в социальных сетях, на сайтах государственных органов и ОМСУ информационные материалы об ИМС и возможности их реализации	МЭЖ, ОМСУ (по согласованию), Союз МСУ (по согласованию)	2025 г.	тыс. сомов	0	0	0	0	12,0	0	0	12,0	0	0	0	0
Итого по разделу 3				2025 г.	тыс. сомов	0	0	0	0	29,3	0	0	29,3	0	0	0	0
4. Содействие ОМСУ в реализации ИМС																	

6

№	Милдеттер	Чаралар/ иш-аракеттер	Жооптуу атка- руучулар	Ишке ашыруу мөөнөтү	Өлчөө бирдиги	Каржылоо зарылдыгы				Мүмкүнчүлүктөр				Финансылык ажырым				
						Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы	Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы	Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы	
		маалыматтык материалдарды республикалык, облустук, райондук жана шаардык ЖМКларга, маалыматтык такталарга, социалдык тармактарга, мамлекеттик органдардын жана ЖӨБонун сайттарына жайгаштыруу	ЖӨБ союзу (макулдашуу боюнча)															
	3-бөлүм боюнча жалпы:			2025-ж.	мин сом	0	0	0	0	29,3	0	0	29,3	0	0	0	0	0
4. ЖКДны ишке ашырууда ЖӨБого көмөк көрсөтүү																		
10.	ЖКДны мамлекеттик субсидиялоо үчүн өтүмө-	Төмөнкү маселелер боюнча ЖӨБого консульта-	ЭКМ, ӨСИ (макулдашуу боюнча)	2027-ж.	мин сом	0	0	0	0	17,3	0	0	17,3	0	0	0	0	0

7

№	Задачи	Меры/действия	Ответственные исполнители	Срок реализации	Единица измерения	Потребность в финансировании				Возможности				Финансовый разрыв				
						Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего	Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего	Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего	
10.	Содействие ОМСУ в подготовке заявок для государственного субсидирования ИМС	Оказывать консультационную помощь ОМСУ по вопросам: — подготовки и представления ИМС на конкурс в ФРР; — реализации ИМС; — вовлечения местного сообщества в реализацию ИМС	МЭК, ИПР (по соглашению), Союз МСУ (по соглашению)	2027 г.	тыс. сомов	0	0	0	0	17,3	0	0	17,3	0	0	0	0	0
11.	Мониторинг реализации ИМС, профинансированных ФРР	Оказывать содействие ОМСУ в проведении общественного контроля, мониторинга и оценки реализации ИМС	МЭК, Союз МСУ (по соглашению), ИПР (по соглашению)	2027 г.	тыс. сомов	0	0	0	0	17,3	0	0	17,3	0	0	0	0	0

7

№	Милдеттер	Чаралар/ иш-аракеттер	Жоолтуу атка- руучулар	Ишке ашыруу меонету	Өлчөө бирдиги	Каржылоо зарылдыгы				Мүмкүнчүлүктөр				Финансылык ажырым			
						Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы	Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы	Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы
	лөрдү даярдоодо ЖӨБОго көмөк көрсөтүү	циялык жардам көрсөтүү: – ЖКДны даярдоо жана РӨФ конкурсунан сунуштоо; – ЖКДны ишке ашыруу; – ЖКДны ишке ашырууга жергиликтүү коомчулукту тартуу	ча), ЖӨБ союзу (макулдашуу боюнча)														
11.	РӨФ каржылаган ЖКДнын ишке ашырылышына мониторинг жүргүзүү	ЖКДны ишке ашырууга коомдук контролдоо, мониторинг жана баалоо жүргүзүүдө ЖӨБОго көмөк көрсөтүү	ЭЖМ, ЖӨБ союзу (макулдашуу боюнча), ӨСИ (макулда-	2027-ж.	миң сом	0	0	0	0	17,3	0	0	17,3	0	0	0	0

8

№	Задачи	Меры/действия	Ответственные исполнители	Срок реализации	Единица измерения	Потребность в финансировании				Возможности				Финансовый разрыв			
						Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего	Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего	Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего
12.	Совершенствование по результатам мониторинга и оценки нормативной правовой базы и институциональных механизмов, обеспечивающих реализацию ИМС	Внести изменения в нормативные правовые акты предусматривающие механизмы реализации ИМС	МЭЖ, Союз МСУ (по согласованию)	2027 г.	тыс. сомов	0	0	0	0	17,3	0	0	17,3	0	0	0	0
13.	Постоянное повышение квалификации ОМСУ по	Разработать учебные материалы и интегрировать их в программы повышения квалификации муниципальных служащих	Агентство по госслужбе и МСУ, МОИЦ,	2025 г.	тыс. сомов	0	0	0	0	17,3	0	0	17,3	0	0	0	0

8

№	Милдеттер	Чаралар/ иш-аракеттер	Жооптуу атка- руучулар	Ишке ашыруу меоноту	Өлчөө бирдиги	Каржылоо зарылдыгы				Мүмкүнчүлүктөр				Финансылык ажырым			
						Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы	Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы	Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы
			шуу боюнча)														
12.	ЖКДны ишке ашырууну камсыз кылуучу ченемдик укуктук базага жана институттук механизмдерге мониторинг жана баалоо жүргүзүүнүн натыйжалары боюнча	ЖКДны ишке ашыруу механизмдерин караган ченемдик-укуктук актыларга өзгөртүүлөрдү киргизүү	ЭКМ, ЖӨБ союзу (макулдашуу боюнча)	2027-ж.	мин сом	0	0	0	0	17,3	0	0	17,3	0	0	0	0

9

№	Задачи	Меры/действия	Ответственные исполнители	Срок реализации	Единица измерения	Потребность в финансировании				Возможности				Финансовый разрыв			
						Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего	Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего	Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего
	вопросам реализации ИМС		МЭК, ИПР (по согласованию),														
14.		Организовать регулярные курсы повышения квалификации ОМСУ, инициативных групп, ФРР	Союз МСУ (по согласованию)	2025 г.	тыс. сомов	0	0	0	0	17,3	0	0	17,3	0	0	0	0
	Итого по разделу 4:			2025 г.	тыс. сомов	0	0	0	0	17,3	0	0	17,3	0	0	0	0
				2027 г.	тыс. сомов	0	0	0	0	51,9	0	0	51,9	0	0	0	0
	Всего:			2024 г.	тыс. сомов	0	0	300,0	300,0	34,6	0	300,0	334,6	0	0	0	0
				2025 г.	тыс. сомов	0	0	250,0	250,0	126,2	0	250,0	331,2	0	0	0	0
				2026 г.	тыс. сомов	0	0	250,0	250,0	0	0	250,0	250,0	0	0	0	0
				2027 г.	тыс.	0	0	0	0	51,9	0	0	51,9	0	0	0	0

9

№	Милдеттер	Чаралар/иш-аракеттер	Жооптуу аткаруучулар	Ишке ашыруу мөөнөтү	Өлчөө бирдиги	Каржылоо зарылдыгы				Мүмкүнчүлүктөр				Финансылык ажырым			
						Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы	Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы	Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөштөр	Бардыгы
	өркүндөтүү																
13.	ЖКДны ишке ашыруу маселелери боюнча ЖӨБОНун квалификациясын туруктуу жогорулатуу	Окуу материалдарын иштеп чыгуу жана аларды муниципалдык кызматчылардын квалификациясын жогорулатуу программаларына интеграциялоо	Мам-кызмат жана ЖӨБ боюнча агенттик, БИМ, ЭКМ, ӨСИ (макулдашуу боюнча), ЖӨБ союзу (макулдашуу боюнча)	2025-ж.	мин сом	0	0	0	0	17,3	0	0	17,3	0	0	0	0
14.		ЖӨБОНун, демилгечи топтордун, РӨФнын квалификациясын жогорулатуу курстарын		2025-ж.	мин сом	0	0	0	0	17,3	0	0	17,3	0	0	0	0

10

№	Задачи	Меры/действия	Ответственные исполнители	Срок реализации	Единица измерения	Потребность в финансировании				Возможности				Финансовый разрыв			
						Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего	Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего	Государственный бюджет	Гранты	Партнеры	Всего
	Итого:			2024–2027 гг.	сомов тыс. сомов	0	0	800,0	800,0	212,7	0	800,0	967,7	0	0	0	0

Список сокращений:

- Агентство по гос-службе и МСУ – Государственное агентство по делам государственной службы и местного самоуправления при Кабинете Министров Кыргызской Республики
- МЭК – Министерство экономики и коммерции Кыргызской Республики
- МОН – Министерство образования и науки Кыргызской Республики
- ОМСУ – органы местного самоуправления
- ИПР – Общественное объединение Институт политики развития
- ИМС – инициативы местного сообщества
- НС – наблюдательный совет
- ФРР – фонды развития регионов

10

№	Милдеттер	Чаралар/ иш-аракеттер	Жооптуу атка- руучулар	Ишке ашыруу мөөнөтү	Өлчөө бирдиги	Каржылоо зарылдыгы				Мүмкүнчүлүктөр				Финансылык ажырым			
						Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөшөр	Бардыгы	Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөшөр	Бардыгы	Мамлекеттик бюджет	Гранттар	Өнөктөшөр	Бардыгы
		үзгүлтүксүз уюштуруу															
	4-бөлүм боюнча жалпы:			2025-ж.	миң сом	0	0	0	0	17,3	0	0	17,3	0	0	0	0
				2027-ж.	миң сом	0	0	0	0	51,9	0	0	51,9	0	0	0	0
	Бардыгы:			2024-ж.	миң сом	0	0	300,0	300,0	34,6	0	300,0	334,6	0	0	0	0
				2025-ж.	миң сом	0	0	250,0	250,0	126,2	0	250,0	331,2	0	0	0	0
				2026-ж.	миң сом	0	0	250,0	250,0	0	0	250,0	250,0	0	0	0	0
				2027-ж.	миң сом	0	0	0	0	51,9	0	0	51,9	0	0	0	0
	Жалпы:			2024- 2027- жылдар	миң сом	0	0	800,0	800,0	212,7	0	800,0	967,7	0	0	0	0

Кыскартуулардын тизмеси:

- Мамкызмат жана ЖӨБ боюнча агенттик — Кыргыз Республикасынын Министерлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик кызмат жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу иштери боюнча мамлекеттик агенттик
- ЭКМ — Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлиги
- БИМ — Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги
- ЖӨБО — жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары
- ӨСИ — Өнүктүрүү саясаты институту коомдук бирикмеси
- ЖКД — жергиликтүү коомчулуктун демилгелери
- БК — байкоочу кеңеш
- РӨФ — региондорду өнүктүрүү фонддору

